

دانشکده‌گان کشاورزی و منابع طبیعی

سند جامع برنامه راهبردی دانشکده‌گان کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران

(دوره ۱۰ ساله: ۱۴۰۳ تا ۱۴۱۳)

تهیه و تدوین:

دیپرخانه شورای راهبردی دانشکده‌گان

۱۴۰۳

شناسنامه اثر

عنوان: سند جامع برنامه راهبردی دانشکدگان کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران

تنظیم و نظارت: دبیرخانه شورای راهبردی دانشکدگان

سال انتشار: ۱۴۰۳

فهرست مطالب

۴	۱- مقدمه.....
۸	۲- نگاهی بر وضعیت گذشته و کنونی آموزشی، پژوهشی، دانشجویی-فرهنگی و مالی- پشتیبانی.....
۱۰	۳- نقاط ضعف، قوت، تهدیدها و فرصت‌ها برای دانشکدگان (SWOT).....
۱۸	۴- شورای راهبردی دانشکدگان کشاورزی و منابع طبیعی.....
۲۰	۴- اصول راهبردی.....
۲۳	۵- چشم انداز دانشکدگان کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران.....
۲۳	۶- مأموریت کلان دانشکدگان کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران.....
۲۳	۷- اهداف دانشکدگان کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران.....
۲۵	۸- مأموریت دانشکده کشاورزی.....
۲۷	۸-۱- گروه مهندسی آبیاری و آبادانی.....
۲۹	۸-۲- گروه مهندسی اقتصاد کشاورزی.....
۳۲	۸-۳- گروه علوم و مهندسی باغبانی و فضای سبز.....
۳۵	۸-۴- گروه مهندسی ترویج و آموزش کشاورزی.....
۳۸	۸-۵- گروه مهندسی مدیریت و توسعه کشاورزی.....
۴۰	۸-۶- گروه علوم و مهندسی خاک.....
۴۳	۸-۷- گروه مهندسی علوم دامی.....
۴۵	۸-۸- گروه مهندسی زراعت و اصلاح نباتات.....
۴۸	۸-۹- گروه علوم و مهندسی صنایع غذایی.....
۵۱	۸-۱۰- گروه مهندسی گیاه‌پزشکی.....
۵۴	۸-۱۱- گروه مهندسی ماشین‌های کشاورزی.....
۵۷	۹- مأموریت دانشکده منابع طبیعی.....
۵۹	۹-۱- گروه مهندسی احیاء مناطق خشک و کوهستانی.....
۶۲	۹-۲- گروه مهندسی جنگلداری و اقتصاد جنگل.....
۶۵	۹-۳- گروه علوم و مهندسی صنایع چوب و کاغذ.....
۶۸	۹-۴- گروه مهندسی شیلات.....
۷۱	۹-۵- گروه مهندسی محیط زیست.....
۷۴	۱۰- خلاصه جدول هدف‌گذاری دانشکدگان.....

۱- مقدمه

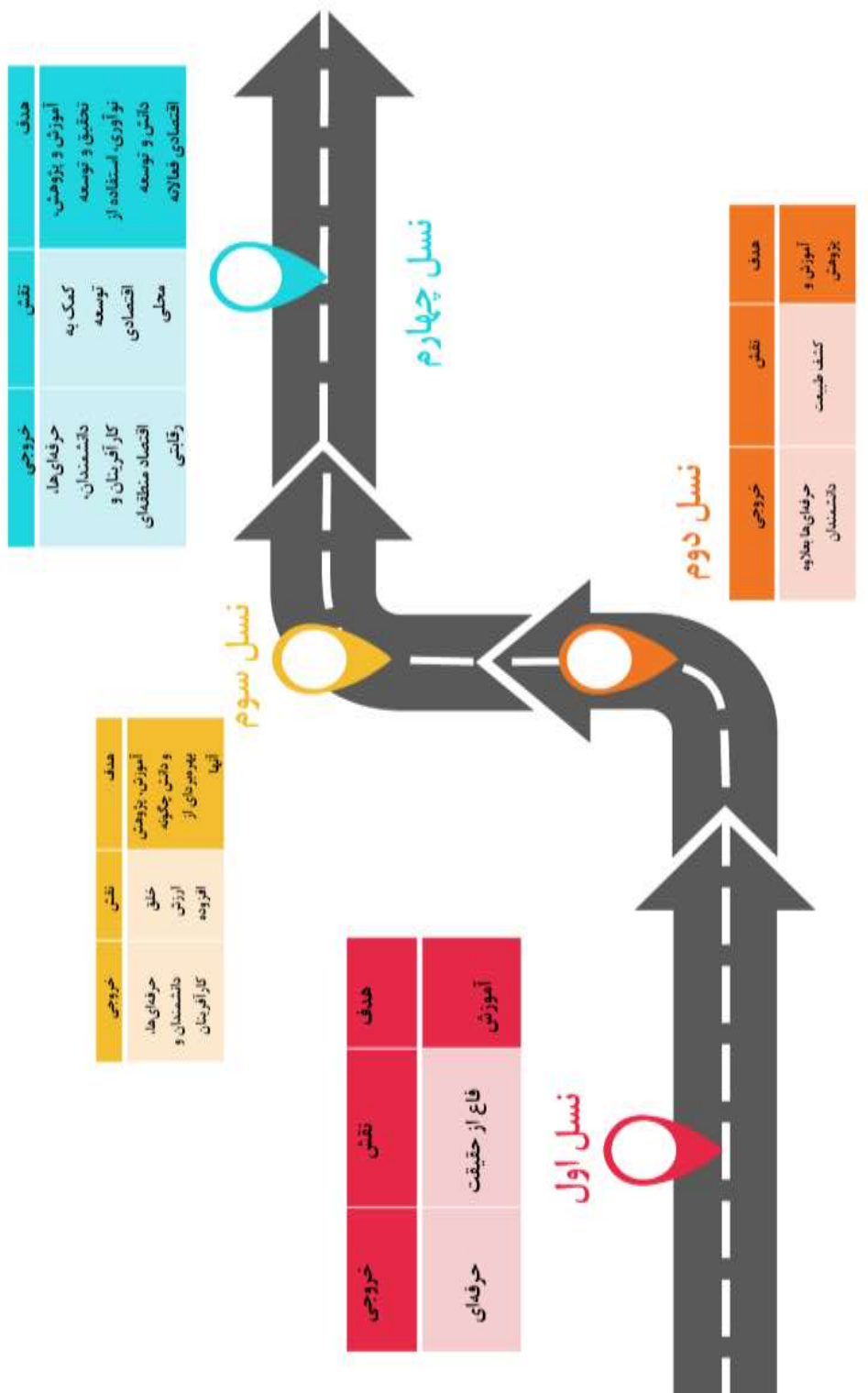
دانشکدگان کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران، به عنوان قدیمی‌ترین، تاثیرگذارترین و جامع‌ترین مرکز آموزش عالی کشاورزی و منابع طبیعی کشور، با تجربه و دستاوردهای ارزشمند حاصله در طول ۱۲۵ سال و درس‌گیری مستمر از موفقیت‌ها و نارسایی‌های خود پیوسته در راستای توسعه و تحول تکاملی حرکت کرده و در جهت تطبیق خود با شرایط و اقتضائات جامعه علمی و بخش کشاورزی و منابع طبیعی اهتمامی مداوم داشته است. اکنون با توجه به چالش‌ها و نیازهای جدیدی که در اثر تحولات بنیادین همه جانبه اقتصادی، اجتماعی و محیط زیستی که در سال‌های اخیر در نظام تولید و اشتغال بخش کشاورزی و منابع طبیعی به وجود آمده، دانشکدگان در آستانه یک تحول نوین تاریخی برای پاسخگویی به نیازها و چالش‌های جامعه در افق توسعه ده ساله قرار گرفته است. در این مرحله با یک عزم و اراده همه جانبه و با بهره‌گیری از توانمندی‌ها و ظرفیت‌ها و نیروی خلاق انسانی خود در فراسوی محدودیت‌ها و تنگنای متعارف دانشکده‌های کشاورزی و منابع طبیعی به مسیر خود ادامه خواهد داد. دانشگاه تهران پیوسته در تلاش بوده است تا ضمن ارتقای کیفیت آموزشی و پژوهشی خود مسیر کمال و بالندگی را در سطح ملی و بین‌المللی پیموده و خود را برای تامین نیازهای علمی کشور مهیا نماید. بر همین اساس دانشکدگان کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران به عنوان یکی از مراکز موثر در تحقق اهداف و برنامه‌های دانشگاه می‌بایستی اهداف آرمانی خود را مبتنی بر نیازهای روز و آینده جامعه تدوین و با استفاده از فرآیند برنامه‌ریزی صحیح و دقیق راهبردی، امکانات و منابع خود را با اولویت‌بندی به سوی این اهداف سوق دهد. بدون شک توفیق در تحقق اهداف این برنامه و نیل به اهداف آرمانی چشم‌انداز دانشکدگان، منوط به حمایت‌ها و هدایت‌های دانشگاه و مشارکت و تلاش بی‌وقفه و مجدانه یکایک اعضای

هیئت علمی، گروه های آموزشی و پژوهشی، دانشکده ها و مراکز در سطح دانشکدگان می باشد. این برنامه می تواند طلایه ورود دانشکدگان برای ارتقاء جایگاه و موقعیت ممتاز خود در مرجعیت علوم و فنون کشاورزی و منابع طبیعی در کشور و منطقه باشد. این برنامه به دانشکدگان و مدیران آن، این امکان را می دهد که پیوسته فعالیت های همه اجزاء دانشکدگان را در چارچوب برنامه و در جهت نیل به اهداف تعیین شده آن، پایش و رصد نماید تا همه امکانات و منابع، در جهت ارتقای جایگاه دانشکدگان و تبدیل آن به مجموعه آموزشی و پژوهشی الگویی و تقاضا محور و در راستای نیل به **اهداف کلان دانشگاه تهران** هدایت گردد. لذا دانشکدگان کشاورزی و منابع طبیعی با اقتباس از برنامه های کلان دانشگاه و اسناد بالادستی کشور، سند چشم انداز، ماموریت و برنامه های اقدام خود را در سطوح مختلف دانشکدگان تدوین و نهایی کرده است. در واقع برای اولین بار با مشارکت نخبگان دانشگاهی و نمایندگان بخش خصوصی و شرکت های دانش بنیان، یک شورای راهبردی در سطح دانشکدگان ایجاد شده است. در این برنامه وضعیت جاری دانشکدگان با استفاده از روش SWOT مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته و نقاط قوت و ضعف دانشکدگان و تاثیر تهدیدات و فرصت های محیطی در بستر تاریخی آن مورد ارزیابی قرار گرفته است. در ادامه، برنامه ۱۰ ساله دانشکدگان منتهی به سال ۱۴۱۳ خورشیدی مشتمل بر مبانی، اهداف کیفی و کمی، راهکارها و اقدام اجرایی جهت نیل به اهداف برنامه و حل کلان مسائل ارائه می گردد. ماموریت دانشکده ها و برنامه های اقدام (Action Plans) گروه های آموزشی - پژوهشی و اسناد چشم انداز و ماموریت دانشکدگان نیز تدوین و ارائه شده است. این سند قطعاً نیازمند به روزرسانی پیوسته طی سالیان آتی دارد اما بدون شک نقشه راهی برای تحقق اهداف کلان دانشکدگان در مسیر توسعه خود و کمک به حل مسائل اساسی کشاورزی و منابع طبیعی کشور می باشد.

در دانشگاه نسل اول، تولید و انتقال دانش از طریق ساز و کار آموزش و تربیت نیروی انسانی ماهر در راستای خدمت و پاسخگویی ضرورت های کارکردی جامعه مورد تأکید بوده است. نسل دوم دانشگاه تلفیقی از آموزش و پژوهش است و نوع توانمندی و قابلیت های مورد انتظار از عناصر سه گانه و کلیدی دانشگاه یعنی مدیران دانشگاهی، اساتید و دانشجویان نقش آفرینی توأمان در حوزه های آموزش و پژوهش مورد انتظار بوده است. نسل سوم نیز با محوریت به کارگیری دانایی و با هدف ایجاد ارزش افزوده و کارآفرینی و تبدیل یافته های علمی به محصولات عینی برنامه ریزی می شود. نسل چهارم دانشگاه نسل آفرینش منطقه ای و محلی دانش است که به توانمندسازی منطقه، نوآوری و آفرینش دانش جدید متناسب با مسائل منطقه و توسعه پایدار محلی و منطقه ای در قالب مسئولیت اجتماعی دانشگاه توجه می نماید. در ادامه مقایسه چهار نسل دانشگاهی مطابق شکل ۱ ارائه شده و مشخص است که نسل چهارم از جامعیت قابل توجهی در حوزه های هدف، نقش و خروجی برخوردار است.

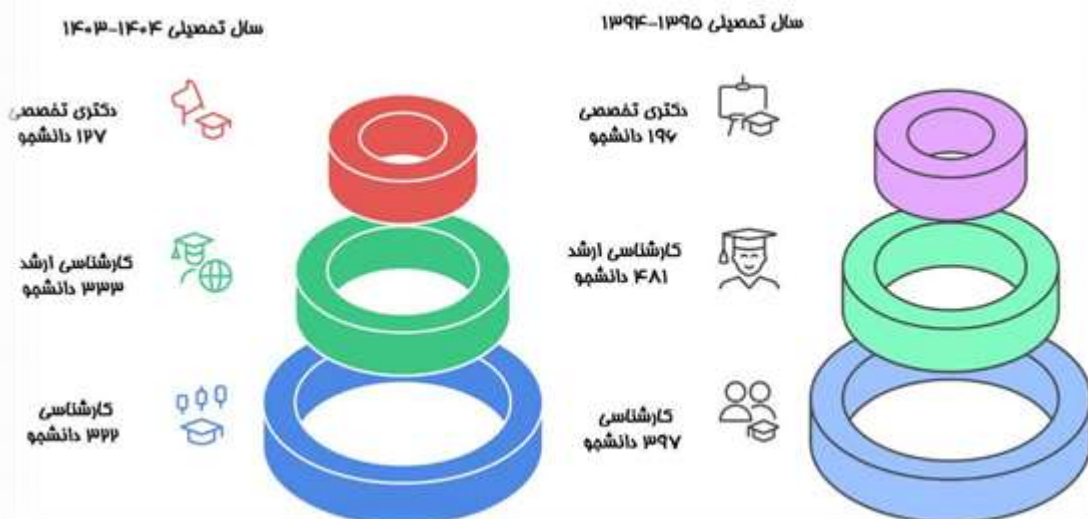
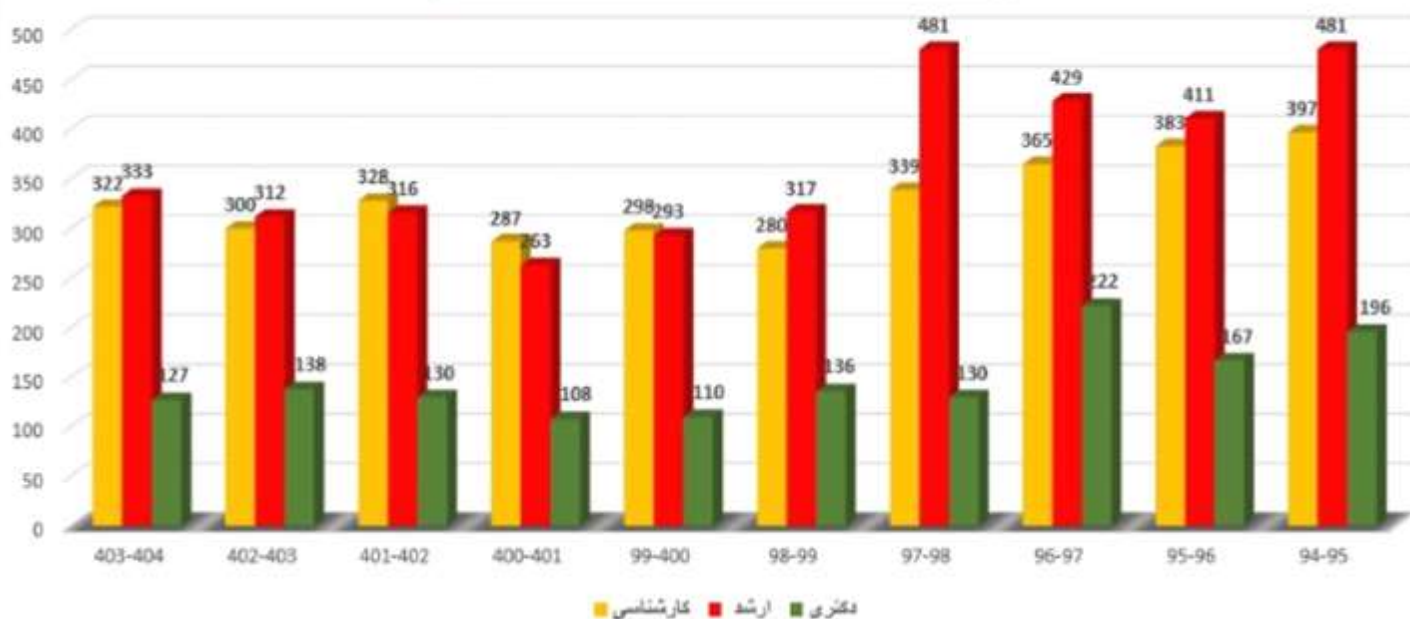
شکل ۱- مقایسه چهار نسل دانشگاه

نگاهی بر وضعیت چند سال گذشته و کنونی آموزشی، پژوهشی، دانشجویی-فرهنگی و مالی- پشتیبانی دانشکدگان وضعیت عملکرد ده سال گذشته دانشکدگان

وضعیت پذیرش دانشجو در ده سال گذشته

شکل ۲- وضعیت پذیرش دانشجو در دانشکده‌ها در ۱۰ سال گذشته

❖ نقاط ضعف، قوت، فرصت‌ها و تهدیدها (SWOT)

بر اساس وضعیت موجود و عملکرد دهه گذشته دانشکدگان

نقاط ضعف

- عدم توسعه رشته‌های متناسب با نیاز و تقاضای جامعه در مقاطع مختلف تحصیلی
- عدم هماهنگی کافی بین گروه‌ها در انجام ماموریت‌های مشترک یا مطالعات بین رشته‌ای
- نداشتن برنامه برای آموزش‌های تخصصی و کوتاه مدت مورد نیاز جامعه
- کاهش سطح مهارت آموزش دانشجویان در رشته‌های مختلف کشاورزی و منابع طبیعی
- فرسودگی زیرساخت‌های ابنیه‌ای و تاسیساتی دانشکدگان
- هدفمند نبودن جهت آموزش و پژوهش وابستگی زیاد به اعتبارات دولتی
- عدم ارتباط منسجم در سطح بین المللی
- عدم رضایت مندی نیروی انسانی از وضعیت معیشتی
- بروکراسی سنگین ساختار اداری
- کمبود نیروی کارآمد و مناسب نیروهای تخصصی
- بومی‌گزینی دانشجویان
- تأکید بیش از حد برنامه آموزشی به انتقال دانش به جای ایجاد زمینه‌های نوآوری، ابداع و پژوهندگی
- عدم نقش‌آفرینی دانشکدگان در برنامه‌ریزی‌های آموزش کلان کشور

نقاط قوت:

- سابقه دانشکدگان و نام دانشگاه تهران در سطح ملی و بین‌المللی
- وجود امکانات نرم‌افزاری و سخت‌افزاری و زیرساخت‌های نسبتاً خوب برای آموزش و پژوهش
- موقعیت جغرافیایی مناسب و در مرکزیت مراکز پژوهشی و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی
- در اختیار داشتن اراضی مناسب برای توسعه فناوری و نوآوری
- دسترسی مناسب به منابع علمی و بین‌المللی
- برخورداری از اعضای هیئت علمی و دانشجویان برتر کشور و منطقه
- برخورداری از امتیاز وجود همه تخصص‌ها و زمینه‌ها در دانشگاه تهران و بکارگیری آنها در حوزه کشاورزی
- داشتن رتبه‌های بالای علمی در کشور و در سطح جهانی
- نقش‌آفرینی دانش‌آموختگان و استادان دانشکدگان در سطوح مدیریتی و سیاست‌گذاری کشور

نقاط تهدید

- کاهش استقبال داوطلبان کنکور به ویژه نخبگان از رشته‌های کشاورزی و منابع طبیعی
- تعداد زیاد فارغ‌التحصیلان و ضریب کم اشتغال دانش‌آموختگان رشته‌های مختلف کشاورزی و منابع طبیعی
- وجود مراکز متعدد و بی‌شمار آموزشی و پژوهشی در رشته‌های مختلف کشاورزی و منابع طبیعی دولتی و غیرانتفاعی
- سیاست‌های ناسازگار با مدیریت پایدار عرصه‌های جنگلی
- عدم ثبات برنامه ریزی کلان کشاورزی و منابع طبیعی در سطح ملی
- پائین بودن حاشیه سود در بخش کشاورزی و منابع طبیعی
- به خطر افتادن مرجعیت علمی در صنعت به دلیل بازاریابی بهتر سایر مراکز پژوهشی
- عدم سرمایه‌گذاری قابل توجه در بخش کشاورزی و منابع طبیعی
- عدم همکاری بخش اجرا با دانشکده‌های کشاورزی و منابع طبیعی
- نبود نقشه راه علوم کشاورزی و منابع طبیعی در کشور
- نبود ارتباط مناسب بین استادان و صنعت
- عدم وجود تراز و رتبه‌بندی کیفی مراکز آموزشی کشور
- تنزل موفقیت و جایگاه ممتاز دانشکدگان کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران

نقاط فرصت

- وجود کشورهای نیازمند به فناوری‌های نوین کشاورزی و آموزش در همسایگی ایران
- توجه مسئولین عالی نظام به امنیت غذایی و زیستی دانش‌بنیان با محوریت کشاورزی
- فراهم بودن امکان همکاری با موسسات تحقیقاتی وزارت جهاد کشاورزی با ملاحظه استقرار آن‌ها در کرج
- نیازهای موجود در بخش اجرا
- وجود بستر بکارگیری فناوری‌های نو پدید در زنجیره محصولات و خدمات کشاورزی
- وجود تنوع آب و هوایی و اقلیمی کشور
- وجود زمینه‌های مشترک فرهنگی و اعتقادی با بسیاری از کشورهای علاقمند به جمهوری اسلامی ایران
- استقلال دانشگاه تهران در بازنگری رشته‌های آموزشی
- نیاز جوامع بشری به محصولات کشاورزی و غذایی سالم تولید شده مبتنی بر دانش روز
- اهمیت و نقش بخش کشاورزی به عنوان یکی از محورهای توسعه پایدار ملی

این دانشکدگان با تکمیل فرایند تجميع و تلفيق دروس مشابه و کلاس‌های موازی مقطع کارشناسی، دروس مربوطه را از تعداد ۸۰ واحد به ۴۰ واحد تقلیل داده است، اقدام مهمی که به یقین بر ارتقای کیفیت آموزش تاثیرگذار خواهد بود. تهیه مدل جامع آموزش عالی کشاورزی و منابع طبیعی از دیگر برنامه‌های این دانشکدگان است که ضرورت آن ایجاد تحول اساسی در نظام آموزش عالی کشور با رویکرد اقتصاد آموزشی، ارتقاء کیفیت و تنوع بخشی دوره‌های آموزشی است. تعدد دانشگاه‌ها و توسعه بدون برنامه و مشخص نبودن مأموریت آنها، طولانی بودن دوره به‌ویژه در مقطع کارشناسی و دکتری با پیامدهای مادی و معنوی، تخصصی شدن بیش از حد و دورشدن از جامعیت به‌ویژه در مقطع کارشناسی و کافی نبودن تعداد ساعت‌های آموزشی در مقایسه با دانشگاه‌های معتبر جهان از جمله نقاط ضعف نظام آموزش عالی کشاورزی و منابع طبیعی فعلی محسوب می‌شود. برنامه راهبردی دانشکدگان در بعد آموزشی، منطبق بر نیاز جامعه و با رویکرد امنیت غذایی دانش‌بنیان کشور خواهد بود.

فعالیت سالیانه بین ۳۵ تا ۴۵ قرارداد پژوهشی، چاپ ۲۰ تا ۳۰ کتاب تالیف و ترجمه، انتشار ۷۰۰ تا ۸۵۰ مقاله اصلی در نشریات معتبر علمی، حضور ۱۰ تا ۱۴ تن عضو هیئت علمی در مأموریت‌های پژوهشی و فرصت‌های مطالعاتی برای دانش‌افزایی و تبادل تجربیات حرفه‌ای از اهم فعالیت‌های پژوهشی به همت اعضای هیئت علمی، کارشناسان زبده و دانشجویان تحصیلات تکمیلی در چند سال گذشته این دانشکدگان بوده است (جدول ۱). برنامه دانشکدگان در بعد پژوهشی، ضمن استمرار و تقویت این فعالیت‌ها، بر فناوری و نوآوری تاکید ویژه دارد. حضور و فعالیت ۱۶ شرکت با حوزه کاری مختلف در پارک علم و فناوری شعبه دانشکدگان، حاکی از ظرفیت و پتانسیل خوب این مجموعه برای تلاش مضاعف در سال‌های آتی است.

جدول ۱: اطلاعات شاخص‌های پژوهشی دانشکدگان طی ۱۰ سال اخیر (۱۳۹۳-۱۴۰۲)

آمار شاخص های پژوهشی دانشکدگان کشاورزی و منابع طبیعی										
سال										عنوان شاخص ها
۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	
۷۸۴۳۶	۸۹۹۰۶	۸۸۵۰۰	۸۰۴۱۸	۱۴۰۸۷۸	۵۸۶۵۵	۵۶۰۰۱	۵۷۳۷۹	۳۶۳۰۱	۲۵۵۳۳	اعتبار قراردادهای تحقیقاتی کاربردی (به میلیون ریال)
۹۸۴۲۰	۱۰۲۶۵۲	۱۱۱۹۷۲	۳۵۷۲۶	۳۴۴۸۱	۳۰۷۷۸	۲۵۳۴۲	۲۶۰۰۲	۱۵۶۳۶	۱۵۲۳۴	اعتبار پژوهانه (گرنٲ به میلیون ریال)
۱۴	۱۲	۱۴	۱۰	۱۴	۲۳	۳۲	۳۱	۲۰	۱۸	تعداد کتاب تالیفی
۱۰	۱۱	۲۳	۲۶	۲۲	۱۸	۱۹	۲۷	۲۵	۱۷	تعداد کتاب ترجمه ای
۱۷	۳۰	۲۹	۲۰	۲۶	۹	۲۳	۶	۶	۷	تعداد تالیف فصلی از کتاب بین المللی
۴۰۷	۴۹۹	۵۷۹	۵۹۳	۵۶۱	۴۱۵	۴۲۴	۴۵۵	۴۹۲	۴۹۲	تعداد مقاله های علمی پژوهشی منتشره شده در نشریات معتبر WOS/ISI
۴۴۸	۵۲۷	۶۲۴	۶۷۲	۶۹۷	۵۸۷	۶۳۴	۶۶۲	۷۲۰	۷۳۵	تعداد مقاله های علمی پژوهشی منتشره شده در نشریات معتبر ISC و سایر
۳۲۳	۲۹۶	۴۴۴	۱۸۹	۵۱۱	۳۹۲	۴۳۵	۴۵۷	۷۲۳	۷۸۴	تعداد مقاله های عرضه شده در همایش های ملی و بین المللی

در حوزه تامین بودجه و اعتبارات و هزینه کرد مالی در مراکز آموزش عالی، به طور کلی سه منبع بودجه دولتی، درآمدهای اختصاصی (حاصل از شهریه دانشجویی، ارائه خدمات آموزشی، پژوهشی و اجاره اماکن و امکانات در اختیار) و هدایا و کمک‌های خیرین وجود دارد. محدودیت این منابع نه تنها امکان توسعه و ارتقا را نمی‌دهد بلکه برای حفظ وضعیت موجود نیز ناکافی است. رشد بودجه دولتی در مقایسه با افزایش هزینه‌ها در دانشکدگان کشاورزی و منابع طبیعی در چند سال گذشته بیانگر آن است که هزینه‌ها (به‌ویژه نسبت حقوق و مزایای پرسنلی به کل اعتبار) با ضریب بزرگ‌تری افزایش یافته است

(جدول ۲). از این رو تنوع بخشی به منابع درآمدی، مدیریت مناسب تر هزینه ها و هوشمندسازی مصرف انرژی در حوزه های برق، گاز و آب، یک ضرورت اجتناب ناپذیر است. میانگین چند ساله نسبت درآمد اختصاصی به اعتبار هزینه ای عمومی در دانشکدگان، عدد و رقم کمتر از ۲۰ درصد را نشان می دهد که طی برنامه ریزی و و هدف گذاری صورت گرفته باید در افق ۵ ساله به ۴۰ درصد و در افق ۱۰ ساله به بالای ۶۰ درصد برسد.

جدول ۲- مقایسه بودجه عمومی و حقوق و دستمزد از سال ۱۳۹۷ تا سال ۱۴۰۲ (ارقام به میلیارد تومان)

سال	حقوق و دستمزد	بودجه عمومی	نسبت حقوق به بودجه (%)
۱۳۹۷	۴۴/۴	۷۳/۲	۶۰/۷
۱۳۹۸	۶۱	۹۵/۴	۶۳/۹
۱۳۹۹	۵۹	۱۱۰	۸۰/۹
۱۴۰۰	۱۳۴	۱۶۴	۸۱/۷
۱۴۰۱	۱۸۰	۲۰۳	۸۸/۶
۱۴۰۲	۲۷۵	۳۰۸	۸۹

با تعیین قرارگاه امنیت غذایی و زیستی دانش بنیان در استان البرز، این دانشکدگان به عنوان ستاد مرکزی قرارگاه تعیین شده و در حال بهینه سازی زیرساخت های لازم برای نیل به اهداف این مأموریت است. پتانسیل های موجود آموزشی و پژوهشی برای مرجعیت علمی در کنار برخورداری از فضای فیزیکی مناسب، فرصت مغتنمی برای پیشبرد برنامه های عملیاتی این مأموریت فراهم کرده و در سه گام اصلی،

شامل ایجاد مرکز فناوری تولید محصول در شرایط کنترل شده (مصوب هیئت امنای دانشگاه تهران در شهریور ماه ۱۴۰۱)، تعیین دانشکدگان به عنوان دبیرخانه قرارگاه امنیت غذایی و زیستی استان البرز (مصوب مردادماه ۱۴۰۱- ابلاغ استانداری البرز) و طرح ایجاد دهکده نوآوری کشاورزی و امنیت غذایی (مصوب سازمان برنامه و بودجه برای شروع از سال ۱۴۰۲- طرح شماره ۱۸۰۳۰۱۲۱۱)، پیشبرد امور را تبیین نموده است. این دهکده در آینده یکی از اساسی‌ترین اجزا زیست بوم دانش‌بنیان تخصصی در زمینه کشاورزی و منابع طبیعی در سطح کلان ملی و منطقه‌ای نقش‌آفرینی خواهد کرد. بر این اساس و در راستای مأموریت ویژه این دانشکدگان موضوع طرح کارخانه گیاهی (Plant Factory) و تولید لاین بذر هیبرید خیار، گوجه و شادانه در دستور کار قرار گرفته است. این دانشکدگان نقش برجسته‌ای در توسعه فعالیت‌های کشاورزی علمی و فناورانه در سطح کشور داشته و با ارائه نقطه نظرات و پیشنهادهای اصلاحی از جمله برای لایحه برنامه هفتم توسعه کشور، دیدگاه‌های علمی خود را در اختیار کمیسیون‌های تخصصی مجلس برای تدوین قوانین و لوایح قرار داده است.

وضعیت فعلی دانشکدگان از نظر ساختمان‌های آموزشی-پژوهشی و خوابگاه‌های دانشجویی نشان می‌دهد که در بعد کمی در شرایط نامطلوب قرار نمی‌گیرد اما از نظر کیفیت ابنیه‌ای، تاسیسات زیربنایی، مکانیکی و الکتریکی، شرایط و امکانات رفاهی؛ ضرورت دارد یک تغییر و تحول اساسی در آنها صورت گیرد. نیاز به تغییر یا احداث ساختمان جدید برای خوابگاه‌های دانشجویان متاهل به مراتب بیشتر است. ایجاد چنین تغییراتی نیازمند اعتبارات کلان به غیر از منابع دولتی و به پشتوانه منابع درآمدی حاصل از مشارکت قانونی و سرمایه‌گذاری بخش خصوصی است.

ضرورت دارد تلاش برای ارتقای کمی و کیفی این فعالیت‌ها و آمار ارائه شده، به صورت کاملاً ملموس در برنامه‌های اقدام گروه‌های آموزشی این مجموعه ذیل همین برنامه راهبردی دانشکدگان مورد ملاحظه باشد. هم‌اکنون، جایگاه دانشکدگان در رتبه‌بندی دانشگاه‌ها و مرکز آموزش عالی کشاورزی دنیا در ردیف ۵۶ می‌باشد و در افق ۱۰ ساله هدف‌گذاری شده با اصلاح شاخص‌ها، این جایگاه به زیر رتبه ۳۰ جهان برسد.

۳- شورای راهبردی دانشکدگان کشاورزی و منابع طبیعی

دانشکدگان کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران، در راستای تدوین اسناد و ساز و کارهای بیان شده، از تابستان سال ۱۴۰۱، اقدام به ایجاد شورای راهبردی با حضور نخبگان دانشکدگان و نمایندگان بخش خصوصی نموده است.

بعد از تشکیل چندین جلسه شورای راهبردی و تعیین چشم‌انداز، مأموریت‌ها و اهداف کلان موضوع (منطبق بر اسناد بالادستی و اهداف عالی دانشگاه تهران) مقرر شد برای ارتقای سطح آگاهی اعضای هیئت علمی، مدیران گروه، رؤسا و معاونین دانشکده‌های دانشکدگان کشاورزی و منابع طبیعی، تدوین بهتر برنامه‌های اقدام توسط گروه‌های آموزشی دانشکده‌ها، انتقال دانش و ایجاد همگرایی در سطح گروه‌ها و دانشکده‌های دانشکدگان، کارگاه آموزشی یک روزه برای این موضوع برگزار شود. بر همین اساس، دبیرخانه راهبردی دانشکدگان (مستقر در اداره برنامه‌ریزی و توسعه اقتصادی) برای افزایش اثرگذاری دانشکدگان در سطوح مختلف و ارتقا ظرفیت علمی در راستای پیشگامی و مرجعیت علمی اقتدار غذایی پایدار و دانش بنیانی، کارگاه یک روزه تحت عنوان "کارگاه آموزشی برنامه‌ریزی راهبردی گروه‌های آموزشی" را با حمایت ریاست دانشکدگان و رهنمودهای معاونت اداری و مالی، در تاریخ ۲۵ بهمن ۱۴۰۱ برگزار نمود.

لیست اعضای شورای (اهپردی دانشکدگان

رئیس دانشکدگان: دکتر سیدمحمدعلی ابراهیمزاده موسوی (رئیس شورا)
معاونین دانشکدگان: دکتر رضا طلایی حسنلویی، دکتر جهانگیر فقهی، دکتر کامبیز پورطهماسی و دکتر جاماسب نوزری
دو یا سه نفر مدیران کارآفرین: مهندس بهروز احتشام، دکتر همایون مرادی و دکتر حسن ورشوچی
مدیر برنامه‌ریزی و توسعه اقتصادی: دکتر حامد رفیعی (دبیر شورا)
روسای دانشکده‌ها (و مدیران گروه‌ها): دکتر محمدرضا بی‌همتا، دکتر مقداد جورغلامی، دکتر محمود لطفی، دکتر افشین دانه‌کار و دکتر علی‌اکبر براتی
رئیس مرکز رشد/ شعبه دانشکدگان پارک علم و فناوری: دکتر رضا صالحی، دکتر محمدعلی نعمت‌اللهی
مشاور بین الملل دانشکدگان: دکتر ولی‌اله محمدی
چند نفر از استادان صاحب‌نظر: دکتر محمدحسین امید، دکتر سیدصفدر حسینی، دکتر علی سلاجقه، دکتر علیرضا عباسی، دکتر منصور امیدی، دکتر محمدرضا جهانسوز، دکتر سیدحسین گلدان‌ساز، دکتر سعید یزدانی، دکتر ذبیح‌اله زمانی، دکتر منوچهر گرجی، دکتر کوروش وحدتی، دکتر محمدحسین کیان‌مهر و دکتر شراره پوراابراهیم آبادی
نماینده از کارشناسان گروه‌های آموزشی: دکتر کامبیز راشدی.

این کارگاه با مشارکت فعال گروه‌ها و دانشکده‌های کشاورزی، منابع طبیعی و همچنین دانشکده فناوری کشاورزی همراه بوده و در نهایت نقشه راه همراهی گروه‌ها و واحدها در طراحی برنامه‌های اقدام مشخص گردید. در این کارگاه، در خصوص اهمیت برنامه‌ریزی راهبردی با محوریت مرجعیت علمی در سطح کشور و منطقه، همچنین توجه به کارآفرینی و مسئولیت اجتماعی در دانشکدگان مورد تاکید قرار گرفت.

تصاویر برگزاری جلسات کارگاه آموزشی برنامه‌ریزی راهبردی گروه‌های آموزشی

۲۵ بهمن ۱۴۰۱

۱۴- اصول راهبردی

اصول راهبردی در این برنامه از مفاد اسناد فرادستی زیر استخراج شده است.

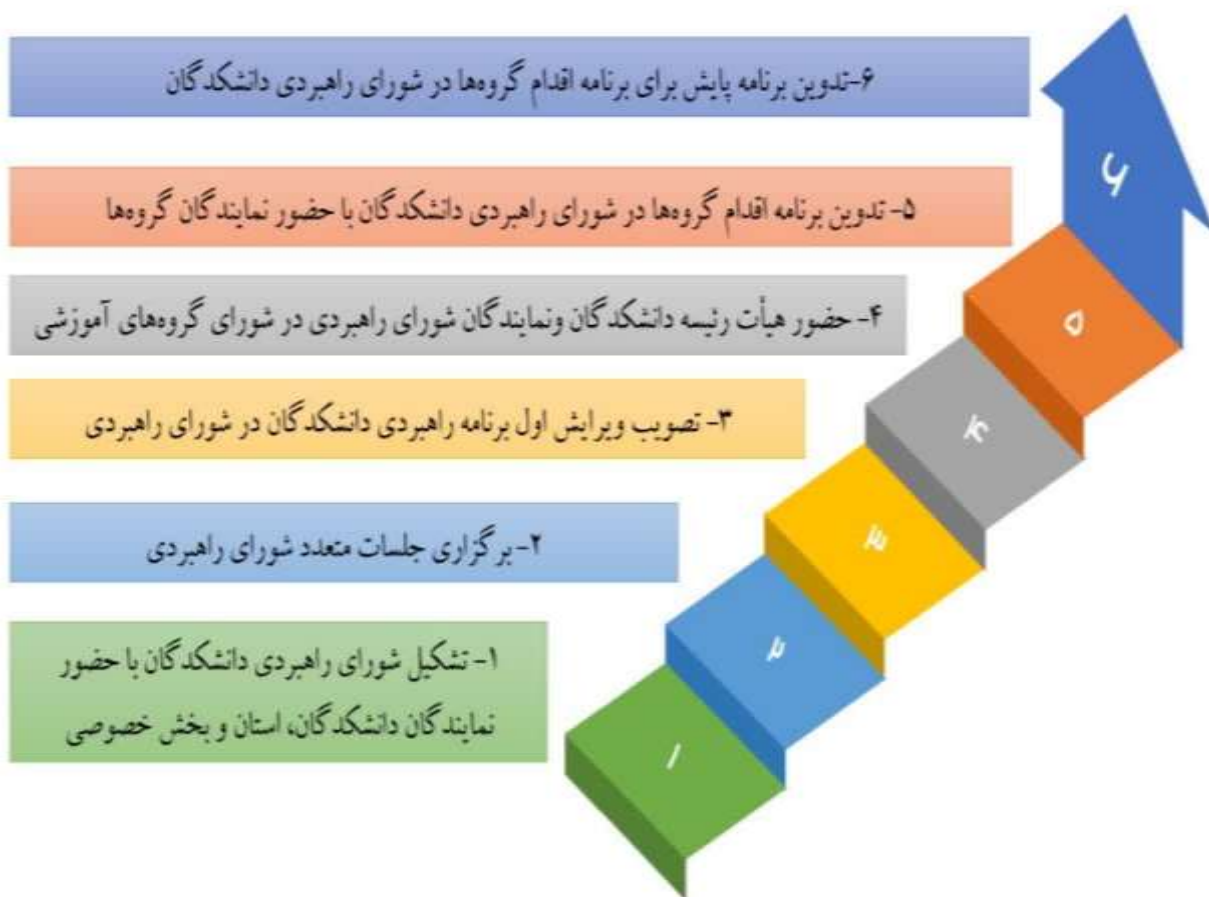

همچنین مطابق پویش اسنادی، ارزش‌های زیر در تعیین راهبرد گروه‌ها مورد ملاحظه بود:

قابل ذکر است که ارزش‌های بنیادین متکی به معرفت و باورهای دینی، اخلاق حرفه‌ای، حقوق و مسئولیت اجتماعی است و اصول راهبردی، چارچوب‌های ارزشی و اخلاقی برنامه را مشخص می‌کند که امکان تخطی و خروج از آن ممکن نیست و در طول برنامه پایدار و ثابت خواهند ماند.

مسیر انجام و نهایی سازی برنامه راهبردی دانشکدگان

۵- چشم انداز دانشکدگان کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران

بیانیه چشم انداز دانشکدگان کشاورزی و منابع طبیعی:

"مرجعیت علمی در عرصه‌های آموزش و پژوهش کاربردی، بنیادین و توسعه‌ای در سطوح ملی و بین‌المللی مرتبط با حوزه‌های کشاورزی، منابع طبیعی و محیط زیست با رویکرد کنش‌گری فعال"

۶- مأموریت دانشکدگان کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران

بیانیه مأموریت دانشکدگان کشاورزی و منابع طبیعی:

"مأموریت دانشکدگان کمک به توسعه پایدار و دانش بنیان بخش کشاورزی و منابع طبیعی از طریق تربیت نیروی انسانی کارآمد، کارآفرین و مسئولیت پذیر و انجام پژوهش‌های بنیادین، کاربردی و توسعه‌ای در راستای حل چالش‌های پیش روی ارتقای رفاه ملی، امنیت و اقتدار غذایی پایدار و محدودیت‌های منابع زیستی است."

۷- اهداف دانشکدگان کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران

بر مبنای توجه به زنجیره علم، اهداف دانشکدگان کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران در افق ۱۰ ساله به شرح زیر تدوین شده است:

۱. مسئولیت‌پذیری در ارائه خدمات آموزش عالی برای پاسخگویی به نیازهای در حال تغییر کشور و جهان و پرورش افراد متخصص، مسئول، کارآفرین و اخلاق‌مدار

۲. تقویت و ارتقای مهارت در حل مسئله، رهبری، تجزیه و تحلیل و تصمیم‌گیری در بین دانشجویان
۳. ایجاد محیط تحقیقاتی مساعد و ایجاد بستری برای مشارکت اعضای هیأت علمی و دانشجویان جهت پیگیری فعالیت‌های علمی مؤثر با اولویت رفع نیازهای کشور
۴. حداکثرسازی بهره‌وری سازمانی در واحدهای آموزشی از طریق مدیریت کارآمد منابع و توجه به شایستگی کارکنان
۵. تولید دانش پایه و کاربردی در مرزهای دانش بشری و رفع نیازهای جامعه در حوزه توسعه پایدار کشاورزی، منابع طبیعی و محیط زیست
۶. انتقال مؤثر دانش کاربردی بصورت مشاوره‌های علمی و فنی به سطوح مختلف زنجیره تأمین بویژه حلقه تولید در مناطق روستایی در راستای مسئولیت‌پذیری اجتماعی
۷. بهره‌گیری و بومی‌سازی آخرین دستاوردهای علمی و فناوری‌های نوین جهانی در راستای دستیابی به اقتدار پایدار غذایی، مقاوم‌سازی اقتصادی و دانش بنیانی بخش کشاورزی و منابع طبیعی
۸. تبادل دانش و تجربیات سودمند با سایر کشورها در راستای تأمین نیازهای کشور
۹. آینده‌پژوهی مؤثر در راستای ارائه راهکارهای عملی جهت رفع چالش‌های حوزه‌ی کشاورزی، منابع طبیعی و محیط زیست
۱۰. نمونه‌سازی و الگوسازی فرآیندها و محصولات با ارزش افزوده بالا و نهاده‌های پایه بخش کشاورزی و منابع طبیعی.

دانشکده کشاورزی

مأموریت دانشکده کشاورزی

مأموریت دانشکده کشاورزی:

۱- گروه آموزشی مهندسی آبیاری و آبادانی

الف- معرفی

رشته مهندسی آبیاری و آبادانی دانشکده کشاورزی دانشگاه تهران در سال ۱۳۳۸ و به منظور تربیت نیروی انسانی مورد نیاز در زمینه‌های مختلف مهندسی صنعت آب و آبیاری ایجاد گردید. دانش‌آموختگان این رشته می‌توانند در اجرای پروژه‌های تامین آب کشاورزی از استحصال تا توزیع و مصرف، در مراحل مختلف مطالعات شناخت، طراحی و اجرا، مهارت‌های لازم را کسب نمایند و همچنین در دوره‌های تحصیلات تکمیلی گروه به تخصصی‌تر کردن دانسته‌های خود در گرایش‌های مختلف این

رشته پردازند و دانش و مهارت لازم برای پژوهش در مسایل آب را به دست آورند. عمده فعالیت‌ها و دستاوردهای تحقیقاتی گروه در زمینه‌های طراحی سامانه‌های آبیاری تحت فشار و سطحی، زهکشی اراضی، طراحی شبکه‌های انتقال آب، مطالعات منابع آب‌های سطحی و زیر زمینی، مدیریت و بهره‌برداری از شبکه‌های آبیاری و زهکشی، مهندسی رودخانه و نیز هواشناسی کشاورزی شامل مطالعه اثر عوامل جوی و هیدرولوژیک بر محصولات کشاورزی، باغی و جنگل‌ها، بوده است. بیش از ۶۷ جلد کتاب توسط اعضای هیئت علمی گروه تالیف و ترجمه شده است.

ب- برنامه اقدام گروه مهندسی آبیاری و آبادانی (Action plan)

ردیف	اقدام	توضیحات
۱	بازنگری و هماهنگ‌سازی برنامه‌ها و سرفصل‌های آموزشی بر مبنای نیازهای صنعت و دانش روز	هر دو سال یکبار
۲	ارائه برنامه هوشمندسازی سامانه‌های آبیاری در مزرعه دانشکدگان و گلخانه‌ها	تا سال دوم برنامه و تکمیل تا سال سوم
۳	معرفی و پیاده سازی الگویی تکنیک های استفاده از منابع آب نامتعارف به منظور آبیاری	سالیانه معرفی یک الگو
۴	ارائه مدل شبیه سازی و تحلیل منابع، مسیرها و سازوکار آلودگی در رودخانه‌ها و ارائه راهکارهای کاهش آلودگی	سال دوم جهت ارائه به شبکه دولتی
۵	تدوین برنامه افزایش کارایی و ایمنی: طراحی و ساخت سازه‌های آبی و روستایی با رویکرد ژئوتکنیکی	سال سوم جهت ارائه به شبکه دولتی
۶	نیازسنجی نیروی متخصص هیات علمی و کارشناسان	سال اول و بازبینی هر دو سال
۷	تدوین برنامه توسعه و ارتقاء آزمایشگاه ها و کارگاه های گروه	سال اول و دوم
۸	برگزاری حداقل پنج دوره آموزشی کوتاه مدت بازآموزی کاربردی و کارگاه‌های تخصصی در سطوح ملی و منطقه ای، برگزاری همایشهای ملی و بین المللی	سالی یک دوره
۹	حمایت از حداقل پنج ماموریت پژوهشی و فرصتهای مطالعاتی خارج از کشور	طبق آیین‌نامه مربوطه
۱۰	شرکت و ارائه مقاله در حداقل ده همایش ملی و بین المللی	سالی دو مورد
۱۱	مشارکت در هزینه های گروه از طریق آموزش، پژوهش های کاربردی، استفاده از آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌ها و عرصه‌ها	۸۰ درصد در افق ۱۰ ساله

۲- گروه آموزشی مهندسی اقتصاد کشاورزی

الف- معرفی

گروه اقتصاد کشاورزی از گروه‌های آموزشی دانشکده کشاورزی می‌باشد که فعالیت خود را از سال ۱۳۴۲ در سطح مقطع کارشناسی آغاز نمود. از سال ۱۳۵۰ در مقطع کارشناسی ارشد و از سال ۱۳۷۳ در مقطع دکتری تخصصی اقدام به پذیرش دانشجو نمود. گروه اقتصاد کشاورزی برنامه‌های خود را برای دستیابی به اهداف چشم انداز کشور تنظیم نموده است. این گروه با استفاده از اصول و مبانی علم اقتصاد، نیروهای متخصص و کارآمد در زمینه‌های کسب و کار و تجارت کشاورزی، بازاریابی محصولات کشاورزی، سیاست

و توسعه کشاورزی، تولید و مدیریت کشاورزی، منابع طبیعی و محیط زیست تربیت می‌کند. در این رابطه بر توسعه و کاربرد تئوری‌های اقتصادی و توصیه‌های سیاستی با استفاده از روش‌های کیفی و کمی تاکید دارد. این گروه در حوزه تحقیقات کاربردی خود به مباحث و زمینه‌هایی شامل اصلاح و بهبود سیاست‌های دولت، کارایی بازار محصولات کشاورزی، کیفیت محیط زیست و توسعه پایدار، کارایی در استفاده از منابع طبیعی و رفاه اقتصادی می‌پردازد. گروه اقتصاد کشاورزی، طرح‌های بی‌شمار تحقیقاتی در زمینه‌های اقتصاد تولید و مدیریت واحدهای کشاورزی، مدیریت ریسک، بیمه محصولات کشاورزی، بازاریابی و بازاریابی محصولات کشاورزی، تحلیل بازار محصولات کشاورزی، منابع طبیعی و محیط زیست و تدوین برنامه‌های سیاستی و توسعه روستایی با همکاری موسسات و دستگاه‌های اجرایی انجام داده است. این گروه با ایجاد قطب علمی مطالعات استراتژی توسعه بخش کشاورزی ایران و ایجاد موسسه پژوهشی بیمه و ریسک کشاورزی، تحقیقات فراوانی را برای مراکز اجرایی و تحقیقاتی کشور در زمینه‌های مختلف مرتبط با اقتصاد کشاورزی انجام داده است.

ب- برنامه اقدام گروه مهندسی اقتصاد کشاورزی (Action plan)

ردیف	اقدام	توضیحات
۱	بازنگری و هماهنگ‌سازی برنامه‌ها و سرفصل‌های آموزشی بر مبنای نیاز اقتصادی بخش کشاورزی با تأکید بر قویت زنجیره ارزش	هر دو سال یک‌بار
۲	راه اندازی مرکز تحلیل بازار و کسب و کار مرتبط با محصولات کشاورزی و صنایع وابسته	تا سال دهم
۳	راه اندازی مرکز ارزشگذاری فعالیتهای کشاورزی و منابع طبیعی و محیط زیست	تا سال دهم
۴	راه اندازی موسسه پژوهشی و مطالعاتی اقتصاد کشاورزی و توسعه پایدار	تا سال پنجم
۵	ایجاد الگوی اقتصادی برای مدیریت اراضی کشاورزی دانشکدگان کشاورزی و منابع طبیعی	تا سال پنجم و بازنگری در هر سال
۶	ایجاد اتاق فکر سیاستگذاری در بخش کشاورزی جهت مشارکت در برنامه های توسعه‌ای بخش کشاورزی	سال دوم و تکمیل تا افق برنامه
۷	حرکت در جهت تقاضامحور شدن پایان‌نامه‌ها/رساله‌های گروه در راستای ارتباط بیشتر با بخش خصوصی و دولتی (۱۰ مورد)	سالی یک مورد
۸	تقویت و استمرار ارتباط با تشکلهای مرتبط با رشته اقتصاد کشاورزی از جمله انجمن اقتصاد کشاورزی ایران (ارتباط مستمر با ۵ تشکل)	سالانه
۹	برگزاری حداقل بیست کارگاه مهارتی با همکاری انجمن علمی دانشجویی و انجمن اقتصاد کشاورزی ایران با استفاده از ظرفیت علمی اساتید، دانشجویان و دانش‌آموختگان، بخش خصوصی و شبکه ارتباطی با دانشگاه‌های خارجی حداقل دو کارگاه در هر ترم تحصیلی	سالی دو کارگاه
۱۰	برگزاری حداقل ده سخنرانی و نشست علمی یا مدرسه تابستانه برای انتقال آخرین یافته‌های پژوهشی در زمینه اقتصاد کشاورزی حداقل دو رویداد در هر ترم تحصیلی توسط اساتید گروه و یا دعوت از فعالان دولتی و خصوصی	سالی یک سخنرانی و نشست علمی
۱۱	برگزاری حداقل پنج دوره بازآموزی و نشست‌های علمی برای سازمان‌های با استفاده از ظرفیت علمی اساتید و دانش‌آموختگان	هر دو سال یکبار دوره بازآموزی و نشست علمی
۱۲	انعقاد تفاهم گروه با بخش خصوصی و دولتی برای بهبود کیفیت دوره کارآموزی دانشجویان در مراکز مرتبط با رشته تحصیلی (۵ تفاهم)	هر دو سال یک تفاهم
۱۳	فعال‌سازی ظرفیت مؤسسه بیمه و ریسک کشاورزی برای تشکیل هسته‌های تحقیقاتی و جذب طرح‌های تحقیقاتی توسط اعضای هیأت علمی به منظور مهارت‌افزایی و ایجاد جریان درآمدی برای اساتید، دانشجویان تحصیلات تکمیلی و گروه	تا سال سوم و تکمیل تا افق برنامه
۱۴	مشارکت در هزینه‌های گروه از طریق آموزش، پژوهش‌های کاربردی، استفاده از آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌ها و عرصه‌ها	۸۰ درصد در افق ۱۰ ساله

۳- گروه آموزشی علوم و مهندسی باغبانی و فضای سبز

الف- معرفی

گروه علوم و مهندسی باغبانی و فضای سبز در سال ۱۳۳۴ در دانشکده کشاورزی دانشگاه تهران تاسیس و در مقطع کارشناسی علوم باغبانی دانشجو پذیرفت. همچنین در سال ۱۳۸۰ در مقطع کارشناسی رشته مهندسی فضای سبز نیز اقدام به پذیرش دانشجو نمود. در این گروه، مقطع کارشناسی ارشد رشته علوم باغبانی در سال ۱۳۴۸ ایجاد گردیده است و از سال ۱۳۷۵ نیز در مقطع دکتری علوم

باغبانی دانشجو پذیرفته شده است. همچنین پذیرش دانشجو در مقطع کارشناسی ارشد رشته مهندسی فضای سبز نیز از سال ۱۳۹۳ آغاز گردیده است. پژوهش‌های گروه علوم و مهندسی باغبانی و فضای سبز در زمینه‌های مختلف تولید، فیزیولوژی و فیزیولوژی پس از برداشت، ژنتیک، اصلاح و بیوتکنولوژی گیاهان باغبانی شامل درختان میوه، گیاهان زینتی، سبزی‌ها، گیاهان دارویی و فضای سبز صورت می‌گیرد. این گروه در سال‌های ۱۳۷۹ تا ۱۳۸۴ به عنوان قطب علمی علوم باغبانی کشور شناخته شد و از سال ۱۳۸۴ به بعد تحت عنوان قطب علمی اصلاح و بیوتکنولوژی پایه‌های درختان میوه هسته‌دار فعالیت‌های جدیدی را آغاز نمود. این گروه از سال ۱۳۸۹، دو قطب علمی ایجاد نموده است که عبارتند از قطب علمی فیزیولوژی، اصلاح و بیوتکنولوژی میوه‌های هسته‌دار، انگور و سیب و دومین قطب به نام بهبود کمیت و کیفیت محصولات گلخانه‌ای است.

چند دستاورد مهم گروه در پنج سال گذشته شامل موارد زیر است:

- جریان‌سازی عمومی در توسعه کشت‌های گلخانه‌ای در سطح کشور و تکثیر غیر رویشی و پیوند ارقام پر بارده گردو و هسته‌دارها
- معرفی ارقام جدید انگور در کشور و معرفی روش‌های جدید داربستی آن
- بومی‌سازی صنعت تولید نشای پیوندی سبزی‌های میوه‌ای
- حفظ ذخایر ژنتیکی ارز شمنند ک شور با ایجاد کلکسیون گیاهان مختلف دارویی و زینتی و درختان میوه
- توسعه فنون کشت چمن‌های ورزشی در کشور

ب- برنامه اقدام گروه علوم و مهندسی باغبانی و فضای سبز (Action plan)

ردیف	اقدام	توضیحات
۱	بازنگری و هماهنگ سازی برنامه‌ها و سرفصل‌های آموزشی بر مبنای نیاز توسعه باغات و فضای سبز مبتنی بر فناوری‌های نوین	هر دو سال یک‌بار
۲	پیگیری برای تاسیس رشته‌های دکتری مهندسی فضای سبز و کارشناسی ارشد پیوسته علوم و مهندسی باغبانی متناسب با مسائل روز جامعه	تا سال دوم
۳	ارائه برنامه برای نیازهای به روز شده آزمایشگاه	سال اول و بازنگری هر دو سال یک‌بار
۴	انعقاد قرارداد طرح‌های کاربردی در قالب پایان نامه و رساله (۲۰ طرح کاربردی در دوره چشم انداز)	هر سال دو طرح
۵	اصلاح ژنتیکی محصولات باغبانی برای بهبود کیفی و کمی تولید این محصولات (حداقل ۵ مورد معرفی ژنوتیپ‌ها و ارقام از گیاهان مهم باغبانی)	هر دو سال یک برنامه اصلاح
۶	تدوین برنامه عملیاتی به وزارت جهاد کشاورزی در خصوص استفاده از منابع و نهاده‌ها در تولید محصولات باغبانی بویژه با توجه به موضوع محدودیت منابع آب در کشور	تا سال سوم
۷	ارائه نقشه راه به وزارت جهاد کشاورزی در حوزه تولید محصول سالم در راستای امنیت غذایی و بهبود سلامت مردم	تا سال پنجم و بازنگری تا افق برنامه
۸	ارائه برنامه کاربرد هوش مصنوعی و حوزه‌های نوین دانش در زیربخش باغبانی کشور	تا سال پنجم
۹	ارائه برنامه اقدام توسعه کشت های حفاظت شده و گلخانه ای با لحاظ تنش های محیطی رو به افزایش	تا سال سوم
۱۰	معرفی بذور هیبرید سبزی و صیفی و ثبت و تجاری سازی آنها	تا سال دوم
۱۱	تمرکز بر تحقیقات در خصوص پالم روغنی، تولید نهال، کشت در اقلیم سواحل جنوبی کشور به منظور تولید روغن از میوه پالم با همکاری سایر گروه ها (از جمله صنایع غذایی)	در طی برنامه ۵ ساله
۱۲	مشارکت در هزینه‌های گروه از طریق آموزش، پژوهش های کاربردی، استفاده از آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌ها و عرصه‌ها	۸۰ درصد در افق ۱۰ ساله

۴- گروه آموزشی مهندسی ترویج و آموزش کشاورزی

الف- معرفی

گروه ترویج و آموزش کشاورزی دانشگاه تهران به عنوان با سابقه ترین گروه آموزش عالی این رشته در کشور، در سال ۱۳۵۰ تأسیس و در فرایند تکامل تاریخی خود از یک سوی از دستاوردها، ارزشها، تجربیات و نظریه پردازی های یک صد سال در حوزه ترویج و آموزش کشاورزی نهادمند رسمی در نظام آموزش عالی کشاورزی در سطح بین المللی بهره مند بوده و از دگر سوی، همانند دیگر گروه های دانشکدگان از منابع مادی و انسانی، زیر ساخت ها و موقعیت استثنائی، سنت های آکادمیک، اعتبار و افتخارات یک صد و بیست ساله دانشکدگان کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه برخوردار بوده است.

برخی زمینه‌ها و دستاوردهای تحقیقاتی شامل عوامل مؤثر در برقراری روابط بین تحقیق، آموزش، ترویج، مشارکت دامداران در فعالیتهای کشاورزی و منابع طبیعی، نقش فناوری اطلاعات و فناوری آموزشی در آموزش های کشاورزی و فعالیتهای ترویجی، کارآفرینی در کشاورزی و اکوسیستم کارآفرینی فناورانه، یادگیری الکترونیکی در ترویج و آموزش کشاورزی، توسعه پایدار کشاورزی در فعالیتهای ترویج و آموزش کشاورزی، توسعه منابع انسانی در فعالیتهای ترویج و آموزش کشاورزی، ارتباطات در ترویج و آموزش کشاورزی، نظام دانش و اطلاعات کشاورزی (AKIS)، مدیریت خشکسالی در جوامع روستائی و عشایری، جامعه شناسی توسعه روستائی و عشایری و خصوصی سازی ترویج کشاورزی می باشد.

ب- برنامه اقدام گروه (Action plan)

ردیف	اقدامات	توضیحات
۱	بازنگری و هماهنگ‌سازی برنامه‌ها و سرفصل‌های آموزشی بر مبنای نیاز بخش کشاورزی در زمینه ترویج و آموزش کشاورزی	هر دو سال یک‌بار
۲	برنامه‌ریزی برای شبیه‌سازی نوآوری و کسب کار کشاورزی و آزمایشگاه تحلیل خط مشی آموزش	سال اول
۳	انتقال و جذب عضو هیأت علمی از دانشگاه‌های کشور و با رزومه علمی قابل قبول و فراخوان های وزارت عتف (۸ نفر در مجموع)	سالی دو نفر
۴	تقویت مهارت‌های شناختی دانشجویان از طریق بازیبنی تجارب یادگیری در قالب بازدیدها، کارگاه‌های آموزشی به صورت اقتضایی (۱۰۰ نفر ساعت)	هر سال
۵	برگزاری نشست‌های نوآورانه در حوزه‌هایی چون: رسانه‌های نوین یادگیری، تحلیل زنجیره‌های ارزش کشاورزی، اهمیت تولید محتوی و توان محاسباتی دانشجویان و زیست بوم‌های نوآوری با دعوت از فعالان صنایع مختلف درگیر در بخش کشاورزی (یک نشست در هر فصل)	۴ نشست در هر سال
۶	تأسیس رشته مهندسی نوآوری و کسب و کار کشاورزی پایدار در مقطع کارشناسی	تا سال دوم
۷	برگزاری ۵ همایش ملی، بین‌المللی و مشارکت در برگزاری کارگاه‌های آموزشی	هر دو سال یک‌بار
۹	تولید دانش و محتوی علمی در خصوص فرایندهای اجتماعی کشاورزی و منابع طبیعی جهت ارائه به بخش خصوصی (انعقاد ۵ قرارداد یا تفاهم)	هر دو سال یک‌بار
۱۰	تدوین الگوهای پداگوژیکی و نوآوری های فناورانه در فرآیند یاددهی و یادگیری	تا سال پنجم
۱۱	ارائه الگوی نقش ترویج کشاورزی در فناوریهای نوپدید در کشاورزی و غذا با رویکرد زنجیره تأمین	تا سال پنجم و رصد و تکمیل تا پایان افق برنامه
۱۲	تدوین الگوی مسئولیت پذیری اجتماعی با محوریت ایجاد اشتغال پذیری برای دانشجویان	تا سال پنجم و رصد و تکمیل تا پایان افق برنامه
۱۳	طراحی روش‌های جدید انتقال دانش کشاورزی به بهره‌برداران و حکمرانان و تدوین رشته جدید مرتبط با آن	سال اول
۱۴	مشارکت در هزینه‌های گروه از طریق آموزش، پژوهش‌های کاربردی، استفاده از آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌ها و عرصه‌ها	۸۰ درصد در افق ۱۰ ساله

۵- گروه آموزشی مهندسی مدیریت و توسعه کشاورزی

الف- معرفی

گروه مدیریت و توسعه کشاورزی یکی از گروه‌های دانشکده کشاورزی است که همزمان با تأسیس دانشکده اقتصاد و توسعه کشاورزی (سابق) در سال ۱۳۸۳ پیشنهاد گردید و در سال ۱۳۸۸ رسماً تأسیس و در ساختمان آن دانشکده مستقر گردید. هر چند این گروه از سال ۱۳۸۸ فعالیت مستقل خود را آغاز کرده است اما برگزاری دوره‌های کارشناسی ارشد و دکتری آن دارای سابقه طولانی‌تری است. به طوری که دو رشته توسعه روستایی در مقطع کارشناسی ارشد از سال ۱۳۷۵ و توسعه کشاورزی در مقطع دکتری از سال ۱۳۸۱، در قالب گروه ترویج و آموزش کشاورزی، و رشته مدیریت کشاورزی از سال ۱۳۸۰،

در قالب گروه اقتصاد کشاورزی دانشگاه تهران دانشجو پذیرفته است. این گروه در راستای رویکرد های جدید و اساسی هزاره سوم اهداف راهبردی را در رابطه با توسعه فعالیت های نرم افزاری برای توسعه پایدار دنبال می کند.

ب- برنامه اقدام گروه مهندسی مدیریت و توسعه کشاورزی (Action plan)

ردیف	اقدامات	توضیحات
۱	بازنگری و هماهنگ سازی برنامه ها و سرفصل های آموزشی بر مبنای نیاز مدیریت و توسعه بخش کشاورزی کشور در سطوح خرد و کلان	هر دو سال یک بار
۲	جذب ۵ طرح کاربردی تقاضا محور در دوره چشم انداز	هر دو سال یک طرح
۳	همکاری در ۵ فعالیت های آموزشی و پژوهشی مشترک بین المللی از طریق مختلف مانند اعضاء دانشجو استاد به خارج از کشور در قالب طرح های فرصت مطالعاتی	هر دو سال یک طرح
۴	ارائه برنامه توسعه نظام های کارا به وزارت جهاد کشاورزی، برای بهره برداری پایدار از منابع پایه و نظام های نوین و پایداری که مبتنی بر تجارب گذشته و دانش نوین باشند.	دو سال اول و بازنگری تا پایان افق برنامه
۵	پیشنهاد ارائه الگوهای بهینه کاربری اراضی کشاورزی به وزارت کشاورزی با هدف کمک به تخصیص بهینه منابع پایه و تحقق امنیت غذایی	تا سال پنجم و بازنگری سالانه تا پایان افق برنامه
۶	ترسیم سناریوهای پیش رو برای مدیریت بحران های آتی در مسیر در زمینه توسعه کشاورزی و روستایی با هدف تأمین امنیت غذایی از طریق ترویج رویکردهای پژوهشی مبتنی بر آینده نگری و آینده پژوهی در حوزه کشاورزی و روستایی	تا سال چهارم
۷	ارائه الگوی سازگاری و افزایش تاب آوری بخش کشاورزی و معیشت خانوارهای روستایی	تا سال پنجم و تکمیل و بازنگری تا پایان افق برنامه
۸	برگزاری کارگاه های آموزش کارآفرینی و کسب و کار و معیشت روستایی	هر سال یک کارگاه
۹	مشارکت در هزینه های گروه از طریق آموزش، پژوهش های کاربردی، استفاده از آزمایشگاه ها و کارگاه ها و عرصه ها	۸۰ درصد در افق ۱۰ ساله

۶- گروه آموزشی علوم و مهندسی خاک

الف- معرفی

گروه علوم و مهندسی خاک در دانشکده کشاورزی دانشگاه تهران از سال ۱۳۴۲ با پذیرش دانشجو در مقطع کارشناسی فعالیت رسمی خود را آغاز و به‌عنوان یک مرکز علمی پیشرو در کشور، دوره‌های کارشناسی ارشد و دکتری را به ترتیب از سال‌های ۱۳۴۵ و ۱۳۶۹ شروع نمود. در حال حاضر، گروه علوم و مهندسی خاک در گرایش‌های مختلف علوم خاک شامل فیزیک خاک، فرسایش، حفاظت و مدیریت خاک، پیدایش، رده بندی و ارزیابی خاک‌ها، بیولوژی و بیوتکنولوژی خاک، شیمی، حاصلخیزی خاک و تغذیه گیاه، و آلودگی خاک فعالیت می‌نماید. عمده فعالیت‌ها و دستاوردهای تحقیقاتی گروه در زمینه‌های حاصلخیزی خاک و تغذیه گیاه، طبقه بندی و نقشه برداری خاک، فیزیک خاک، حفاظت و مدیریت

خاک، ارزیابی خاک‌ها، شیمی خاک، میکرومورفولوژی خاک، مینرالوژی خاک، آلودگی خاک و آب، شوری و سدیمی، بیولوژی و بیوتکنولوژی خاک و آزمون خاک بوده است. این گروه در سه دوره متوالی به عنوان قطب علمی «بهبود کیفیت خاک برای تغذیه متعادل گیاهان» در ایران بوده و بیش از ۳۴ جلد کتاب توسط همکاران محترم گروه تالیف یا ترجمه شده است.

چند دستاورد مهم گروه در پنج سال گذشته شامل موارد زیر است:

- ارائه و اجرای بسته مدیریت پایدار خاک و کشاورزی حفاظتی برای مدیریت اراضی و ارتقای کمی و کیفی محصولات دیم و آبی

- پایش اراضی و تهیه نقشه های مدیریت پذیر خاک و آب

- اصلاح خاک‌های کم بازده و دارای مشکل با استفاده از تکنیک های روز دنیا و اقدامات مدیریتی

- اصلاح خاک‌های آلوده نفتی با روش‌های زیستی

- ثبت اختراع و تولید کودهای زیستی شامل ثبت دانش فنی در تولید مایه تلقیح تیوباسیلوس، مایه

تلقیح محرک رشد گیاه (ریزوبین)، مایه تلقیح باکتری‌های مقاوم به فلزات سنگین و تولید کود کامل

گوگردی

- مشارکت در ساخت کامل‌ترین دستگاه کارنده بی‌خاک‌ورزی (کشت مستقیم) با همکاری مشترک گروه

و بخش خصوصی

- ارائه خدمات مشاوره‌ای و توصیه‌های کاربردی با استفاده از آنالیز نمونه‌های خاک، گیاه، آب و کود.

ب- برنامه اقدام گروه علوم و مهندسی خاک (Action plan)

ردیف	اقدامات	توضیحات
۱	بازنگری و هماهنگ‌سازی برنامه‌ها و سرفصل‌های آموزشی بر مبنای نیازهای جامعه، فناوری‌ها و ابزارهای بهبود کیفیت آموزشی و تدوین برنامه‌های آموزشی دو زبانی بین‌المللی	هر دو سال یک‌بار
۲	تدوین و اجرای پنج طرح جامع پژوهشی گروه در جهت رفع نیازهای ملی، حرکت در مرزهای دانش، تولید فناوری‌های دانش بنیان و نوین، هدفمندسازی پایان‌نامه و رساله‌های دانشجویی	هر دو سال یک طرح
۳	برگزاری و مشارکت حداقل در ده نشست علمی و میزهای تخصصی/ برگزاری همایش جهانی و منطقه‌ای (دو بار در افق برنامه)	سالی یک نشست
۴	ارائه برنامه جهت روزآمدسازی تجهیزات و امکانات مناسب	سال اول و بازنگری سالانه
۵	ارتباط منسجم و مستمر با موسسات و مراکز تحقیقاتی و سازمان‌های اجرایی، کشورزبان نمونه و موفق و نهادهای تصمیم ساز	سالانه پیشرفت ۱۰ درصدی
۶	ارائه حداقل ۲۰ سخنرانی اثربخش در مجامع و نشست‌های علمی	سالی ۲ سخنرانی
۷	مشارکت فعال در برگزاری حداقل پنج مراسم مختلف از جمله بزرگداشت روز جهانی خاک و همچنین مستندسازی و گسترش فعالیت‌های ترویجی در شبکه‌های اجتماعی و فضای مجازی	هر دو سال یک مراسم
۸	ارائه حداقل ده خدمت تاثیرگذار مشاوره‌ای و اجرایی به جامعه	سالی یک خدمت اثرگذار
۹	برگزاری کارگاه‌ها و دوره آموزشی و کاربردی برای ذینفعان بخش کشاورزی کشور	هر دو سال یک بار
۱۰	نیازسنجی نیروی متخصص و تجهیزات در آزمایشگاه‌ها	سال اول و بازنگری سالانه
۱۱	ایجاد عرصه الگوی حفاظت خاک در اراضی دانشکدگان (ایستگاه کوهین و سایر عرصه‌ها با مشارکت سایر گروه‌ها از جمله زراعت و اصلاح نباتات)	سال دوم
۱۲	مشارکت در هزینه‌های گروه از طریق آموزش، پژوهش‌های کاربردی، استفاده از آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌ها و عرصه‌ها	۸۰ درصد در افق ۱۰ ساله

۷- گروه آموزشی مهندسی علوم دامی

الف- معرفی

آموزش دامپروری به صورت چند واحد درسی با عنوان "دامپروری" ابتدا در سال ۱۳۲۴ در دانشکده کشاورزی شروع شد تا اینکه در سال ۱۳۳۴ واحد دانداری دانشکده بنیاد نهاده شد. در سال ۱۳۳۵ گرایش دامپروری با ۱۵ واحد درسی در دوره کارشناسی رشته کشاورزی عمومی راه اندازی شد. در سال ۱۳۴۰ این گرایش به رشته دامپروری در مقطع کارشناسی تبدیل شد و در سال ۱۳۴۲ گروه دامپروری به عنوان یکی از گروه‌های دانشکده کشاورزی به رسمیت شناخته شد. مقطع کارشناسی ارشد علوم دامی در دانشگاه تهران برای اولین بار در سال ۱۳۶۴ به صورت ناپیوسته و دوره‌های دکتری در سال

۱۳۷۳ در رشته تغذیه دام، در سال ۱۳۸۰ در رشته اصلاح نژاد دام و در سال ۱۳۸۳ در رشته فیزیولوژی دام راهاندازی شدند. رشته علوم دامی با مطالعه و بررسی در زمینه های فیزیولوژی، تغذیه، اصلاح نژاد دام و بالا بردن تولید اقتصادی با استفاده از اصول بهداشت و مدیریت در پرورش دام و نگهداری محصولات نقش بسیار مهمی در اقتصاد کشور بر عهده دارد. علاوه بر محصولات غذایی که ارزش آنها بر کسی پوشیده نیست دامها در تولید الیاف دامی شامل انواع پشم، مو، پر و کرک تولید پوست برای انواع چرم و استفاده های تفریحی و حفاظتی مانند اسب و حیوانات همراه و پرندگان زینتی نقش داشته و در ایجاد و اشتغال مفید در جامعه زمینه های وسیعی را ایجاد می کنند.

ب- برنامه اقدام گروه مهندسی علوم دامی (Action plan)

ردیف	اقدام	توضیحات
۱	بازنگری سرفصل دروس و تعریف دروس جدید بر اساس نیاز صنعت با نگاه به دانشگاه های مطرح دنیا	هر دو سال یکبار
۲	معرفی حداقل ده کارآموز و فارغ التحصیل به واحدهای دامپروزی، شرکت ها و کارخانجات، توسعه فعالیت های مشاوره ای ترویجی و انتقال فناوری در راستای افزایش ضریب نفوذ علم و حل مسائل جامعه	سالی یک معرفی
۳	برگزاری حداقل ده کنفرانس، نشست های تخصصی و سمینارهای دوره ای در زمینه های تخصصی دامپروزی با حضور صاحب نظران از دانشگاه های مطرح کشور و جهان، مدیران صنعت دامپروزی کشور جهت حل مشکلات صنعت و ارائه طریق	سالی یک مورد
۴	برگزاری حداقل ده دوره کوتاه مدت تحقیقاتی و کرسی های مشترک با دانشگاه های مطرح دنیا در زمینه های مورد علاقه صنعت و جامعه علمی کشور همکاری با متخصصین برجسته دنیا در طراحی و اجرای پژوهش های نوین	سالی یک دوره/کرسی/همکاری
۵	توسعه تحقیقات مرتبط با تولید اسپرم، خوراک جایگزین و مکمل، بهره وری نهاده ها در راستای تعدیل ضریب تبدیل خوراک	در طی برنامه
۶	اقدام عملیاتی برای حفظ ذخایر ژنتیکی و اصلاح برای دام سبک و سنگین، اسب	در طی برنامه
۷	اقدام اجرایی برای مشارکت با بخش خصوص جهت تقویت برنامه های آموزشی، پژوهشی و پشتیبانی، توسعه ای در ایستگاه تحقیقات علوم دامی	در طی برنامه
۸	مشارکت در هزینه های گروه از طریق آموزش، پژوهش های کاربردی، استفاده از آزمایشگاه ها و کارگاه ها و عرصه ها	۸۰ درصد در افق ۱۰ ساله

۸- گروه آموزشی مهندسی زراعت و اصلاح نباتات

الف- معرفی

گروه زراعت و اصلاح نباتات دانشگاه تهران قدیمی‌ترین و بزرگ‌ترین گروه زراعت و اصلاح نباتات کشور است که سابقه آن به سال تحت عنوان مدرسه فلاحت مظفری باز می‌گردد، این مدرسه در سال ۱۲۸۵ تعطیل گردید و مجدداً در سال ۱۲۹۶ تحت عنوان دبستان برزگران زیر نظر وزارت فواید عامه، در اراضی کاخ سلیمانیه کرج (محل فعلی دانشکدگان کشاورزی و منابع طبیعی) آغاز به کار کرد. در سال ۱۳۰۲

به مدرسه عالی فلاحت و صنایع روستایی که به گروه های آموزشی ماشین های کشاورزی، دامپزشکی، نوغان و چایکاری تقسیم می شد، تغییر نام داد. مجموعه فوق در سال ۱۳۱۹ به دانشکده کشاورزی تبدیل شد و در سال ۱۳۲۸ از وزارت کشاورزی منتزع و به عنوان یکی از دانشکده های دانشگاه تهران، به این دانشگاه پیوست.

در سال ۱۳۴۷ دوره کارشناسی ارشد زراعت و اصلاح نباتات راه اندازی شد. از سال ۱۳۵۶ دو رشته زراعت و اصلاح نباتات از هم تفکیک و از آن پس در هر رشته جداگانه دانشجو برای دوره کارشناسی ارشد انتخاب می گردد. با تکامل فعالیت های آموزشی و پژوهشی، گروه زراعت و اصلاح نباتات در سال ۱۳۷۲ موفق به ایجاد دوره دکترای اصلاح نباتات با دو گرایش ژنتیک بیومتری و ژنتیک ملکولی و مهندسی ژنتیک گردید. دوره دکترای زراعت نیز با دو گرایش فیزیولوژی گیاهان زراعی و اکولوژی گیاهان زراعی در سال ۱۳۷۶ به تصویب شورای عالی برنامه ریزی رسید. در سال ۱۳۷۶ رشته های بیوتکنولوژی کشاورزی و شناسایی و مبارزه با علف های هرز در مقطع کارشناسی ارشد در گروه دایر شدند. همچنین در سال ۱۳۸۴ رشته علوم علف های هرز در مقطع دکترا و رشته علوم و تکنولوژی بذر در مقطع کارشناسی ارشد راه اندازی شد. اجرای بیش از ۶۵۰ طرح پژوهشی در قالب پایان نامه کارشناسی ارشد و ۲۱۲ طرح در قالب پایان نامه دکترا و تألیف و ترجمه بیش از ۶۳ جلد کتاب و ایجاد قطب علمی به زراعی، به نژادی و بیوتکنولوژی گیاهان علوفه ای و قطب علمی حبوبات کشور، ایجاد بانک ژن با ۸۰۰۰ رقم گندم، ۱۷۵۰ رقم لوبیا، ۱۰۵۹ رقم نخود، ۱۲۰۰ رقم ماش و ۲۳۰ رقم لوبیا چشم بلبلی از دستاوردهای گروه در چندین سال گذشته بوده است.

ب- برنامه اقدام گروه مهندسی زراعت و اصلاح نباتات (Action plan)

ردیف	اقدام	توضیحات
۱	بروز رسانی برنامه های درسی و افزایش کیفیت تدریس منطبق با نیازهای کشور و مطابق با آخرین پیشرفت های دنیا به ویژه افزایش مهارت عملی دانشجویان	هر دو سال یکبار
۲	انعقاد تفاهم همکاری تاثیرگذار با وزرات كشاورزی، مجلس شورای اسلامی، سایر نهادهای تصمیم ساز، بخش خصوصی، بخش اجراء تحقیقات، صنعت، دانشگاه های معتبر خارجی دانش آموختگان و رسانه ها	سالی یک تفاهم تاثیرگذار
۳	انجام پایان نامه/ رساله و پژوهش های مشترک با مراکز تحقیقاتی (مجموعاً ۵۰ مورد در افق برنامه)	سالی ۵ پایان نامه/رساله/پژوه
۴	تعریف پایان نامه/ رساله تقاضا محور حداقل سالانه یک مورد (۱۰ مورد در برنامه)	سالی یک مورد
۵	برگزاری حداقل ده دوره آموزش فرا درسی تکمیلی و بازدیدهای علمی	سالی یک دوره
۶	برگزاری ده دوره آموزشی و کاربردی به منظور تقویت بنیه تخصصی کارشناسان و تکنسین ها	سالی یک مورد
۷	تهیه نسخه پشتیبان مواد گیاهی بانک ژن	تا سال دوم
۸	تعریف رساله دکتری (۵ مورد در افق برنامه) و طرح پژوهشی (۳ مورد در افق برنامه) مشترک با دانشگاه های خارجی	سالی یک رساله و هر سه سال یک طرح
۹	برگزاری حداقل ده کارگاه کشاورزان در مزرعه و دوره آموزشی کوتاه مدت و آزاد	هر سال یک کارگاه میدانی
۱۰	جذب حداقل سه استاد وابسته خارجی و تدریس مشترک	تا پایان سال پنجم
۱۱	برگزاری حداقل پنج کنفرانس، وبینار و کارگاه بین المللی	هر دو سال یک بار
۱۲	تمرکز بر تولید بذور غلات و سایر بذرهای مورد نیاز کشور	از ابتدا تا سال پنجم
۱۳	انجام پژوهش های مستمر با همکاری سازمان تات و یا بخش خصوصی برای الگوسازی کشت و مزارع نمونه	از ابتدا تا سال پنجم
۱۴	مشارکت در هزینه های گروه از طریق آموزش، پژوهش های کاربردی، استفاده از آزمایشگاه ها و کارگاه ها و عرصه ها	۸۰ درصد در افق ۱۰ ساله

۹- گروه آموزشی علوم و مهندسی صنایع غذایی

الف- معرفی

در سال ۱۳۴۲ در دانشکده کشاورزی به عنوان اولین گروه آموزشی تخصصی در رشته صنایع غذایی در کشور تاسیس شد. هدف از تشکیل این رشته در دانشگاه تهران، آموزش، پژوهش و نهادینه نمودن ارتباط با بخش‌های مختلف صنعت غذا از طریق تربیت نیروهای آموزش دیده و پژوهشگران روز آمد به منظور

تامین نیازهای تخصصی در فرآوری مواد اولیه، واسط و جانبی بخش کشاورزی و غیرکشاورزی با هدف ایجاد امنیت و سلامت پایدار مواد غذایی کشور می باشد. زمینه‌های تخصصی حرفه ای فارغ التحصیلان گرایش‌های مختلف صنایع غذایی:

- آشنایی با مبانی علوم پایه، علوم تخصصی شیمی، بیوشیمی و بیوتکنولوژی مواد غذایی
- آشنایی تئوری و عملی با دروس تخصصی فرآیندهای تبدیل، نگهداری و بسته بندی مواد غذایی
- طراحی کارخانه و واحدهای فرآوری و تبدیل مواد غذایی
- فرمولاسیون و نوآوری در ساخت محصولات جدید، فرآیند و تجهیزات به منظور ایجاد افزایش

ارزش افزوده در زنجیره غذایی

- استفاده بهینه از ضایعات کشاورزی و فرآورده‌های جانبی واحدهای صنایع غذایی
 - افزایش تخصص مهارت در زمینه‌های ایجاد و بهبود کیفیت ایمنی و سلامت مواد غذایی
 - توسعه راه‌های افزایش ایمنی و سلامت مواد غذایی در زنجیره تولید.
- عمده فعالیت‌ها و دستاوردهای پژوهشی گروه در چارچوب قطب علمی گروه با عنوان بکارگیری دانش نوین در تولید غذاها و نوشیدنی‌های فراسودمند از جمله بهینه‌سازی روش‌های استخراج، تولید ترکیبات فراسودمند و غذا دارو از مواد اولیه و ضایعات کشاورزی و نیز استفاده از روش‌های میکرو و نانو پوشانی برای حفظ و کاربرد ترکیبات ریز مغذی و افزودنی‌های طبیعی غذایی متمرکز بوده است.

ب- برنامه اقدام گروه علوم و مهندسی صنایع غذایی (Action plan)

ردیف	اقدام	توضیحات
۱	بازنگری و هماهنگ‌سازی برنامه‌ها و سرفصل‌های آموزشی بر مبنای نیازهای صنعت و دانش روز	هر دو سال یک‌بار
۲	انجام ۴ پروژه مشترک اراسموس با دانشگاه‌های اروپا	هر دو سال و نیم یک پروژه
۳	توسعه ارتباط با صنعت با حداقل ۵ طرح کاربردی	هر ۲ سال یک طرح
۴	تولید ۱۰ محصول نوین غذایی یا مکمل تا پایان برنامه	هر سال یک محصول
۵	ایجاد ارتباط سیستماتیک حداقل با ۲ دانشگاه کشورهای منطقه در خصوص تبادل علمی (کارگاه، همایش و تبادل استاد و دانشجو)	هر ۳ سال یک ارتباط
۶	تدوین برنامه توسعه و ارتقاء آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌های گروه	سال اول
۷	اخذ مجوز آزمایشگاه همکار و آکرودیتیه سازمان استاندارد و وزارت بهداشت	سال اول
۸	برگزاری آموزش‌های حرفه‌ای کوتاه مدت با مشارکت شرکت‌های تولیدی	هر سال دو دوره
۹	راه اندازی رشته‌های جدید مرتبط با موضوع Biomass برای مقطع کارشناسی ارشد پیوسته (رشته مهندسی فرآیندهای زیستی، Bioprocess engineering)	سال اول
۱۰	مشارکت فعال در تدوین سیاست‌گذاری‌های امنیت غذایی کشور	از سال اول
۱۱	مشارکت در هزینه‌های گروه از طریق آموزش، پژوهش‌های کاربردی، استفاده از آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌ها و عرصه‌ها	۸۰ درصد در افق ۱۰ ساله
۱۲	ارتباط مستمر و سازمان یافته با رسانه‌های ملی برای توسعه گفتمان صنایع غذایی و امنیت غذایی	از سال اول

۱۰- گروه آموزشی مهندسی گیاه پزشکی

الف- معرفی

گیاه پزشکی علم و عمل مدیریت آفات، بیماری‌ها و علف‌های هرز است که به گیاهان آسیب می‌رسانند و می‌توانند اثرات مخربی داشته باشد. گیاه پزشکی شاخه‌ای از علوم کشاورزی است که به مطالعه زیست شناسی و اکولوژی موجودات مضر محصولات می‌پردازد. روش‌هایی را برای کنترل و جلوگیری از آسیب و کاهش عملکرد محصول توسعه می‌دهد. عنوان رشته گیاه پزشکی در علوم کشاورزی واژه‌ای است که از سال ۱۳۴۲، به ویژه در دانشگاه‌ها و موسسات عالی آموزشی جانشین دفع آفات و حفاظت گیاهان شده است. بررسی برنامه‌های آموزشی نخستین مدرسه کشاورزی ایران یعنی مدرسه فلاح مظفری نشان

می دهد که از بدو تاسیس این مدرسه، هیچ یک از دروس مربوط به گیاهپزشکی به طور مستقل تدریس نمی شده است و به احتمال زیاد مواد درسی این رشته در قالب دیگر دروس کشاورزی ارائه می شده است. در سال ۱۳۳۳ دوره تخصصی یک ساله دفع آفات گیاهی به وجود آمد که به فارغ التحصیلان این دوره مدرک فوق لیسانس اعطا می گردید. رشته فوق لیسانس از سال ۱۳۳۶ در دانشکده کشاورزی دانشگاه تهران تاسیس شد. در سال ۱۳۵۲ رشته گیاهپزشکی شامل دو رشته حشره شناسی کشاورزی و بیماری شناسی گیاهی بود که این روش همچنان تا به امروز ادامه دارد. دوره دکتری گیاهپزشکی در سال ۱۳۵۲ در دانشکده کشاورزی دانشگاه تهران برای نخستین بار تاسیس گردید که در دو رشته حشره شناسی کشاورزی و بیماری شناسی گیاهی فعالیت می کند.

چند دستاورد مهم گروه گیاهپزشکی در چند سال گذشته شامل موارد زیر است:

- بومی سازی دانش فنی تولید زنبور گرده افشان گونه بومی *Bombus terrestris*
- عاری سازی زعفران از ویروس های گیاهی
- تعیین قابلیت باکتری ها در تجزیه آفت کش های شیمیایی (زیست پالایی)
- مدیریت آفات مهم انار با استفاده از زنبورهای پارازیتوئید و اسانس های گیاهی
- ردیابی آفات توکسین پسته توسط پلتفرم سنسور آبتامری
- توصیف گونه های جدید از حشرات، کنه ها، نماتدها و قارچ ها برای دنیا

ب- برنامه اقدام گروه مهندسی گیاهپزشکی (Action plan)

ردیف	اقدامات	توضیحات
۱	بازنگری و هماهنگ سازی برنامه ها و سرفصل های آموزشی بر مبنای نیاز گیاهپزشکی بخش کشاورزی	هر دو سال یکبار
۲	تکثیر نیمه صنعتی زنبورهای گرده افشان (زنبور مخملی)	تا سال چهارم و تکمیل تا افق برنامه
۳	تولید دانش فنی و مدیریت آفات و بیماریهای محصولات زراعی براساس آخرین دستاوردهای علمی در جهت کاهش مصرف سموم و تولید غذای سالم	سالانه
۴	مدیریت آفات و بیماری های محصولات باغی در جهت کاهش مصرف سموم	تا سال چهارم و توسعه و تکمیل تا افق برنامه
۵	تولید و کاربرد فراورده های میکروبی (با تاکید بر محصولات گلخانه)	تا سال پنجم و توسعه و تکمیل تا افق برنامه
۶	تولید پروتئین از منابع حشرات	تا سال چهارم و توسعه و تکمیل تا افق برنامه
۷	برگزاری ۵ نشست علمی، همایش ملی، بین المللی و مشارکت در برگزاری کارگاه های آموزشی	هر دو سال یکبار
۸	رشد ۲۰ درصدی ضریب تاثیر و درجه کیفی مجله گروه	تا پایان افق برنامه
۹	ایجاد شبکه منسجم و هوشمند کنترل آفات و بیماریهای گیاهی در کلینیک گیاهپزشکی و ارائه خدمات به کشاورزان در راستای درآمدزایی و مسئولیت پذیری اجتماعی	رشد سالانه ۱۰ درصدی دامنه ی خدمات
۱۰	نیازسنجی نیروی متخصص و تجهیزات در آزمایشگاه ها	سال اول و بازبینی هر دو سال
۱۱	برگزاری ۱۰ دوره آموزشی کوتاه مدت بازآموزی، کاربردی و کارگاه های تخصصی در سطوح ملی و منطقه ای	سالی یک دوره
۱۲	شناسایی و مدیریت آفات و بیماری های زعفران در جهت افزایش کیفی و کمی محصولات	تا سال پنجم و توسعه تا افق برنامه
۱۳	مشارکت در هزینه های گروه از طریق آموزش، پژوهش های کاربردی، استفاده از آزمایشگاه ها و کارگاه ها و عرصه ها	۸۰ درصد در افق ده ساله

۱۱- گروه آموزشی مهندسی ماشین‌های کشاورزی

الف- معرفی

قدمت گروه ماشین‌های کشاورزی دانشگاه تهران به عنوان اولین مرکز آموزش ماشین‌های کشاورزی ایران است. در سال ۱۳۴۲ هجری خورشیدی مقطع کارشناسی رشته مهندسی کشاورزی- ماشین‌های کشاورزی تشکیل شد. در سال ۱۳۵۰ اولین دوره کارشناسی ارشد و در سال ۱۳۷۴ اولین دوره دکتری در رشته مهندسی کشاورزی - مکانیک ماشین‌های کشاورزی در این گروه دایر شد. گروه در سال ۱۳۸۴ برای اولین دوره در مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد در رشته مهندسی کشاورزی - مکانیزاسیون کشاورزی دانشجو پذیرفت و با پیگیری‌های مستمر موفق به راه‌اندازی مقطع دکتری این

رشته در سال ۱۳۸۷ شد. عمده فعالیت و دستاوردهای پژوهشی گروه بر طراحی و نمونه‌سازی ماشین‌هایی از قبیل کمباین نخود، تکاننده درخت پسته، دروگر، بوجاری نخود، نشاکار پیاز، ماشین فرآوری روغن زیتون، طراحی پلاتفرم کمباین، ساخت بهینه سیستم تخلیه کمباین، ماشین جمع‌آوری سیب زمینی، تدوین برنامه‌های کامپیوتری برای تعیین هزینه‌های عملیاتی ماشین‌های کشاورزی، تدوین و اجرای برنامه‌های نگهداری و تعمیرات پیشگیرانه؛ بررسی، تعیین و کاربرد خواص فیزیکی و مکانیکی محصولات کشاورزی و تالیف و ترجمه بیش از ۱۵ جلد کتاب تخصصی در سالیان اخیر، متمرکز بوده است.

ب- برنامه اقدام گروه مهندسی ماشین‌های کشاورزی (Action plan)

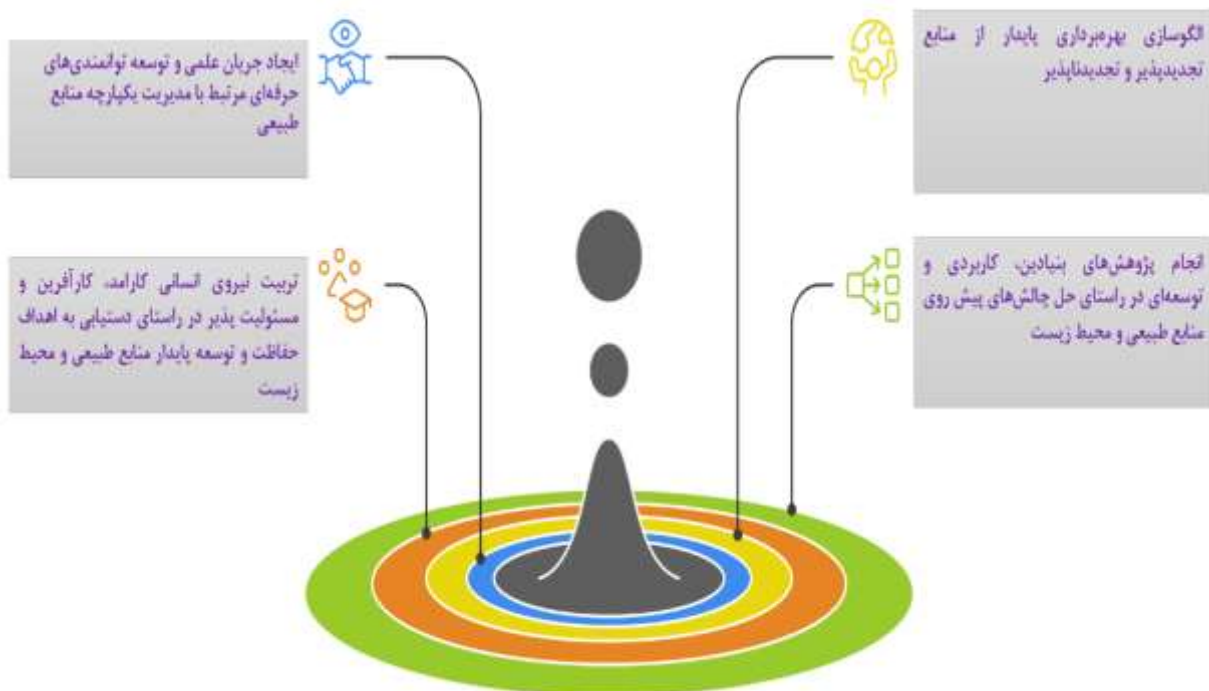
ردیف	اقدام	توضیحات
۱	بازنگری و هماهنگ سازی برنامه‌ها و سرفصل‌های آموزشی بر مبنای نیاز جوامع هدف بخش کشاورزی	هر دو سال یک‌بار
۲	تاسیس و راه‌اندازی کلینیک ماشین‌های کشاورزی و صنایع غذایی	تا سال پنجم
۳	تدوین برنامه تاسیس و راه‌اندازی سایت انرژی‌های تجدیدپذیر	تا سال دوم
۴	حمایت سالانه یک طرح از طرح‌های برخوردار از فراخوان‌های رویش و شکوفایی پارک علم و فناوری	هر سال یک طرح
۵	راه‌اندازی تور مجازی و بسته‌های سیاست‌گذاری برای جذب دانشجویان بین‌المللی	هر سال یک تور
۶	برگزاری حداقل پنج نشست آموزشی آشنایی با دوره‌های بین‌المللی و بهره‌مندی دانشجویان از دوره‌های کارآموزی بین‌المللی	هر دو سال یک نشست
۷	تعریف حداقل پنج پایان‌نامه و رساله دارای اساتید راهنما و مشاور خارجی، دانش‌آموختگان گروه شاغل در دانشگاه‌های خارجی	هر دو سال یک پایان‌نامه/رساله
۹	ارائه برنامه جهت تجهیز، ارتقا، نگهداری و استفاده از فضای موجود در گروه و دانشکده، آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌ها	سال اول (۱۴۰۳)
۱۰	برگزاری حداقل ۱۰ دوره کوتاه‌مدت آموزشی به منظور ارتقاء توانمندی کارمندان و کارشناسان گروه	هر سال یک دوره
۱۱	برگزاری نشست هم‌اندیشی روش‌های یاددهی یادگیری با دیدگاه انتقادی و نشست استماعی و نقد روش‌های یاددهی یادگیری با دانشجویان	هر سال دو نشست
۱۲	برگزاری پنج دوره آموزشی کوتاه مدت برای عموم و پنج دوره تخصصی کوتاه‌مدت برای نیاز صنایع و سازمان‌های دولتی و غیردولتی	سالی یک دوره آموزشی و تخصصی
۱۳	ثبت ۱۰ اختراع ملی و بین‌المللی (دو مورد در افق برنامه)	ثبت سالی یک اختراع
۱۴	تعریف ۱۰ طرح پژوهشی مشترک خارج از گروه و ۱۵ طرح پژوهشی مشترک داخلی گروه	هر دو سال ۵ طرح
۱۵	برگزاری ۱۰ سمینار و همایش مشترک با صنعت به منظور نیازسنجی	سالی یک سمینار و همایش مشترک
۱۶	برگزاری ۵ دوره و سمینار کارآفرینی	هر دو سال یک دوره کارآفرینی
۱۷	راه‌اندازی رشته کارشناسی ارشد مهندسی ماشین‌های صنایع غذایی	سال سوم
۱۸	راه‌اندازی کارشناسی ارشد مستقیم مهندسی کشاورزی هوشمند	سال پنجم
۱۹	مشارکت در هزینه‌های گروه از طریق آموزش، پژوهش‌های کاربردی، استفاده از آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌ها و عرصه‌ها	۸۰٪ در افق ۱۰ ساله

دانشکده منابع طبیعی

ماموریت دانشکده منابع طبیعی

ماموریت دانشکده منابع طبیعی:

۱- گروه آموزشی مهندسی احیاء مناطق خشک و کوهستانی

الف- معرفی

علوم و مهندسی آبخیز رشته ای است که هدف آن شناخت جامع حوزه آبخیز از نظر پتانسیلها و محدودیتها و در نهایت مدیریت جامع منابع آب و خاک با استفاده از روشهای مدیریتی، بیولوژیک و فنی و مهندسی و مرتبط با محور قرار دادن آبخیزنشین یا انسان می باشد. این رشته به گونه ای برنامه ریزی شده است که دانش آموختگان قادر خواهند بود بعد از فراغت از تحصیل در مراکز تحقیقاتی و اجرایی در زمینه تهیه طرحهای آبخیزداری، طراحی و اجرای سازه های مکانیکی و بیومکانیک، کنترل حرکات توده ای زمین، مدیریت سیلابها، خشکسالیها، آبخیزداری شهری و سایر برنامه های مدیریت حوزه آبخیز فعالیت کنند. در مرتعداری، دانش آموختگان بینش و آگاهی لازم در زمینه های شناخت سیمای سرزمین، اکوسیستم مراتع و روابط بین اجرای تشکیل دهنده آن (عوامل محیطی و پوشش گیاهی)، حفاظت، بهره برداری و اصلاح مراتع، مبارزه با فرسایش، خشکسالی و کنترل گرد و غبار و توانمندی بهره برداری اقتصادی از اکوسیستم مرتعی مانند برداشت و فرآوری گیاهان اقتصادی را به دست می آورند.

در بیابان‌زدایی، نظر به گسترگی اکوسیستم‌های شکننده مناطق بیابانی کشور و اینکه این مناطق بدلائل عدیده (عوامل انسانی و عوامل طبیعی) تحت تخریب سرزمین و بیابان‌زایی قرار گرفته‌اند، آشنا نمودن دانشجویان به منظور شناسایی عوامل مؤثر بر بیابان‌زایی و آینده‌نگری موضوع و تلفیق معیارها و شاخص‌ها در راستای عملیاتی نمودن راهکارهای مقابله با پدیده بیابان‌زایی، فرسایش بادی، گردوغبار و کاهش اثرات ناشی از پدیده خشکسالی از اهداف اصلی این تخصص می باشد.

ب- برنامه اقدام گروه مهندسی احیاء مناطق خشک و کوهستانی (Action plan)

ردیف	اقدام	توضیحات
۱	بازنگری و هماهنگ‌سازی برنامه‌ها و سرفصل‌های آموزشی بر مبنای نیازهای واقعی احیاء مناطق خشک و کوهستانی کشور	هر دو سال یک‌بار
۲	ایجاد کارگاه‌های آموزشی فصلی	هر سال ۳ کارگاه
۳	ایجاد هسته‌های پژوهشی و استفاده از قابلیت‌های بنیاد نخبگان	هر سال فعال‌سازی یک هسته
۴	شناسایی کانون‌های گرد و غبار و توسعه فناوری و نوآوری برای مقابله با آن در کشور	هر سال یک رویداد
۵	ایجاد شبکه همکاری با متخصصان ایرانی خارج از کشور برای توسعه پژوهش‌های کاربردی	گزارش سالانه
۶	ارائه راهکارهای عملیاتی کنترل سیلاب، حفاظت خاک و مقابله با بیان زایی و تخریب سرزمین	ارائه در سال دوم
۷	ارائه برنامه‌ریزی آموزشی مرتبط در زمینه دوره‌های مدرسه تابستانی در سطح منطقه ای	ارائه در سال اول و گزارش سالانه پیشرفت
۸	اجرائی کردن تفاهم‌های موجود با سازمان حفاظت محیط زیست و همکاری با موسسه تحقیقات حفاظت خاک و آبخیزداری	ارائه گزارش سالانه پیشرفت در جهت عملیاتی کردن تفاهم‌نامه‌ها
۹	معرفی گونه‌ها و شیوه‌های مناسب توسعه کشت و تکثیر گیاهان مرتعی	ارائه در سال دوم/سوم
۱۰	استفاده از ظرفیت‌های بین‌المللی برای انجام حداقل سه پژوهش کاربردی	هر سه سال یک طرح
۱۱	ارائه سند مدیریت کارآمد مناطق خشک و کوهستانی کشور	ارائه تا سال دوم و پیگیری در شبکه حاکمیتی و ارائه گزارش سالانه پیشرفت
۱۲	مشارکت در هزینه‌های گروه از طریق آموزش، پژوهش‌های کاربردی، استفاده از آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌ها و عرصه‌ها	۸۰ درصد در افق ۱۰ ساله

۲- گروه آموزشی مهندسی جنگلداری و اقتصاد جنگل

الف- معرفی

رشته جنگلداری در سال ۱۳۲۱ به پیشنهاد استاد ساعی در دانشکده کشاورزی دایر گردید. اولین دوره تخصصی علوم جنگل برای مهندسين کشاورزی در سال ۱۳۲۹ برگزار شد. در سال ۱۳۳۴ احداث و تجهیز ساختمان آزمایشگاه جنگل و چوب‌شناسی که با پیشنهاد استاد ساعی آغاز شده و با مساعدت‌های دکتر رضا حجازی ادامه یافته بود به اتمام رسید و همزمان با تلاش‌های فراوان نامبرده دوره کارشناسی ارشد رشته جنگل و مرتع در دانشکده کشاورزی ایجاد گردید. در سال ۱۳۴۱ انستیتو جنگل با کمک‌های

فنی و مالی سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد شکل گرفت و در ۲۶ خرداد سال ۱۳۴۵ دانشکده منابع طبیعی با سه گروه آموزشی که اولین آنها گروه جنگلداری بود، تاسیس گردید. گروه مهندسی جنگلداری و اقتصاد جنگل در حال حاضر در هر سه مقطع تحصیلی دانشگاهی اعم از کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری به تربیت دانشجو مبادرت می نماید. در سال ۱۳۸۴ دو رشته‌ی جنگل‌شناسی و جنگلداری در سطح کارشناسی ارشد گروه ایجاد شد و در سال ۱۳۸۶ رشته‌ی مهندسی جنگل و سال ۱۳۹۲ رشته مسائل اقتصادی-اجتماعی جنگل اجرایی شدند. در بازنگری برنامه‌های رشته‌های دانشگاهی در سال ۱۳۹۴ که توسط دانشگاه کشاورزی و منابع طبیعی گرگان انجام گردید؛ رشته‌ی مسایل اجتماعی-اقتصادی جنگل حذف و سایر رشته‌ها به گرایش تبدیل شدند. در بازنگری برنامه‌ی درسی که توسط گروه در سال ۱۴۰۲ پیشنهاد شده است برنامه‌ی دوره‌ی کارشناسی با یک رشته و گرایش و دوره‌های تحصیلات تکمیلی با یک رشته و چهار گرایش علوم زیستی، علوم اجتماعی-اقتصادی، عمران و بهره‌برداری و مدیریت جنگل تدوین شده است.

ب- برنامه اقدام گروه مهندسی جنگلداری و اقتصاد جنگل (Action plan)

ردیف	اقدام	توضیحات
۱	بازنگری برنامه درسی با تاکید بر دروس مبتنی بر فناوری، عملیات میدانی، نیازهای مناطق مختلف رویشی، کارآفرینی و برنامه‌های دانشگاه‌های معتبر جهان در همه‌ی سطوح	هر دو سال یک‌بار
۲	تدوین و تصویب اساسنامه جنگل خیرود	سال اول و گزارش اجرایی‌سازی سالانه
۳	عقد دو تفاهم‌نامه همکاری پژوهشی با دستگاه‌های اجرایی مرتبط و موسسات پژوهشی	تا سال سوم و گزارش عملیاتی‌سازی آنها
۴	تهیه طرح مدیریت پایدار جنگل خیرود مطابق برنامه هفتم توسعه و ارائه یک الگوی ملی مدیریت جنگل	سال اول و گزارش پیشرفت سالانه
۵	برگزاری حداقل سه همایش تخصصی با انجمن‌های علمی و صنفی جنگلبانی و نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی به منظور تعریف و بازشناسی کلیه‌ی رشته‌های شغلی و زمینه‌های کارآفرینی در حوزه‌ی جنگلداری	هر سه سال یک همایش
۶	ارائه برنامه برای ایجاد نهالستان جنگلی، ایجاد مزرعه‌های نمونه ملی زراعت چوب، ایجاد ایستگاه‌های خدمات اکوسیستمی (طبیعت گردی)، سرمایه گذاری در زمینه‌های مختلف مرتبط با جنگل مثل گردشگری سلامت	سال اول و گزارش پیشرفت سالانه عملیاتی شدن برنامه
۷	طراحی و ایجاد یک رابط علمی-سیاستی science-policy interface سازمانی در حوزه‌ی جنگلداری با محوریت گروه برای استفاده بهینه از امکانات ملی موجود در دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی و توسعه پژوهش‌های ملی	سال اول و گزارش پیشرفت سالانه عملیاتی شدن برنامه
۸	تهیه طرح‌های نمونه‌ی کسب و کار برای فعالیت‌های مختلف جنگلداری	هر سال دو طرح
۹	ارائه الگوی مدیریتی پایدار حفظ و نگهداری جنگل‌های کشور به تفکیک مناطق مختلف	تا سال سوم و پیگیری از شبکه حاکمیتی
۱۰	مشارکت در هزینه‌های گروه از طریق آموزش، پژوهش‌های کاربردی، استفاده از آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌ها و عرصه‌ها	۸۰٪ در افق ۱۰ ساله

۳- گروه آموزشی علوم و مهندسی صنایع چوب و کاغذ

الف- معرفی

گروه علوم و مهندسی صنایع چوب و کاغذ در سال ۱۳۴۱ هجری شمسی با عنوان آغازین "چوب‌شناسی و صنایع چوب" تشکیل شد. این گروه آموزشی در دوره کارشناسی با عنوان رشته مهندسی علوم و صنایع چوب و کاغذ در سه گرایش "بیولوژی و حفاظت چوب"، "صنایع چوب" و "خمیر و کاغذ" به جذب دانشجو پرداخت. در سال ۱۳۹۱ و با هدف تربیت دانش‌آموختگان مورد نیاز صنعت مبلمان کشور، رشته مهندسی صنایع مبلمان در این گروه آموزشی برای نخستین بار در کشور راه اندازی شد.

در سال ۱۳۹۶، دیگر رشته کارشناسی گروه با عنوان جدید "مهندسی صنایع چوب و فرآورده‌های سلولزی" بازنگری شد. در حال حاضر در مقاطع تحصیلی کارشناسی‌ارشد و دکتری با عنوان رشته "مهندسی صنایع چوب و فرآورده‌های سلولزی" در پنج گرایش "بیولوژی و آناتومی"، "حفاظت و اصلاح"، "کامپوزیت‌های لیگنوسلولزی"، "صنایع سلولزی" و "مدیریت صنایع چوب و فرآورده‌های سلولزی" دانشجویان علاقمند به حوزه‌های مختلف صنعت چوب، کاغذ و مبلمان مشغول به تحصیل هستند. با توجه به سهم قابل توجه صنعت چوب، کاغذ و مبلمان در اشتغال‌زایی کشور و امکان کارآفرینی در این صنایع، بسیاری از دانش‌آموختگان این گروه آموزشی در حوزه‌های مختلف این صنعت مشغول به کار بوده و به پیشرفت و ارتقای صنعت ایران خدمت می‌کنند.

ب- برنامه اقدام گروه علوم و مهندسی صنایع چوب و کاغذ (Action plan)

ردیف	اقدام	توضیحات
۱	بازنگری برنامه درسی با تاکید بر دروس مبتنی بازارهای کسب و کار و با تأکید به کسب و کارهای نوین و مورد نیاز در کشور	هر دو سال یکبار
۲	پیشنهاد راه اندازی رشته های تحصیلات تکمیلی تقاضامحور ملی و بین المللی	تا سال دوم
۳	ایجاد شرکت تولید کننده فرآورده های چوب با ملاحظات قانونی	تا سال سوم
۴	انعقاد تفاهم نامه با سازمان فنی و حرفه ای	سال اول یا دوم و پایش سالانه عملیاتی شدن آن
۵	تفاهم نامه با شرکت های صنایع چوب، کاغذ و مبلمان و صنایع	هر سال یک تفاهم و پایش سالانه عملیاتی شدن آن
۶	ارائه دانش فنی و توسعه فناوری های مرتبط با تولید مواد و فرآورده ها از محصولات جانبی صنعت چوب و کاغذ	سال دوم تا سال چهارم (هر سال حداقل یک مورد)
۷	برگزاری ده دوره و کارگاه آموزشی آنلاین و وبینار علمی	هر سال یک مورد
۸	برگزاری همایش های ملی و بین المللی	هر سه سال یک همایش
۹	انعقاد تفاهم نامه با موسسه تحقیقات جنگل ها و مراتع کشور	سال اول و پایش سالانه عملیاتی شدن آن
۱۰	ارائه برنامه برای ایجاد مرکز مشاوره آنلاین	سال اول و ارائه گزارش سالانه عملکرد بعد از راه اندازی
۱۱	نیازسنجی و پروژه یابی در صنعت	هر سال یک پروژه
۱۲	ایجاد شبکه های مجازی و شبکه دانش آموختگان	تا سال دوم و ارائه گزارش عملکرد سالانه
۱۳	ایجاد کرسی های ارتباط با صنعت	هر سال یک کرسی
۱۴	معرفی محصولات جدید سلولزی	هر دو سال یک محصول
۱۵	مشارکت در هزینه های گروه از طریق آموزش، پژوهش های کاربردی، استفاده از آزمایشگاه ها و کارگاه ها و عرصه ها	۸۰ درصد درافق ۱۰ ساله

۴- گروه آموزشی مهندسی شیلات

الف- معرفی

در سال ۱۳۵۳ رشته بهسازی طبیعت در دانشکده منابع طبیعی دایر شد. این رشته زیربنای تشکیل گروه شیلات و محیط زیست بود که در سال ۱۳۶۲ تشکیل گردید و از سال ۱۳۷۳ به دو رشته «شیلات» و «محیط زیست» تقسیم شد. رشته علوم و مهندسی شیلات با ارائه دروس متنوع در چهار گروه اصلی شامل تکثیر و پرورش، بوم شناسی، صید و بهره برداری و فراوری آبزیان دانشجویان را با زمینه‌های مختلف علوم بیولوژی و فیزیولوژی جانوری و گیاهی آبزیان اعم از آبزیان آب شور، لب شور و شیرین و همچنین بوم شناسی اکوسیستم‌های مختلف منابع آبی آشنا می‌سازد.

پذیرفته شدگان با شناخت آبریزان، نحوه تکثیر، پرورش، صید و فرآوری آنها قادر خواهند بود به خودکفایی کشور در زمینه تأمین بخشی از نیاز پروتئینی کشور و اشتغال اقدام نمایند. لذا هدف از ایجاد رشته علوم و مهندسی شیلات تربیت افرادی است که با فراگیری مطالب درسی مربوطه بتوانند به عنوان کارشناس فنی در بخش های خصوصی، دولتی و تعاونی تولید و تبدیل آبریزان مشغول به کار گردند و یا در سازمان های مختلف پژوهشی خدمت نمایند.

ب- برنامه اقدام گروه مهندسی شیلات (Action plan)

ردیف	اقدام	توضیحات
۱	بازنگری برنامه درسی با تاکید بر دروس مبتنی بازارهای کسب و کار و با تأکید به کسب و کارهای نوین و مورد نیاز در کشور	هر دو سال یکبار
۲	برگزاری نشست با صاحبان کسب و کار موفق و کارآفرین	هر سال دو نشست و ارائه گزارش
۳	عقد یادداشت تفاهم با مراکز برای برگزاری عملیات و مشارکت در هزینه	سالانه و ارائه گزارش در خصوص عملیاتی شدن آن
۴	ارائه راهکارهای تقویت رویکردهای مهندسی در بهره برداری از منابع آبی با حفظ و احیای زیستگاههای آبزیان در کشور	از سال دوم بطور سالانه و ارائه گزارش
۵	تعامل اعضا با سازمانهای بیرون دانشگاه برای مشارکت در طرحها	سالانه یک طرح
۶	برگزاری دورههای کسب و کار	سالانه و ارائه گزارش
۷	معرفی و توسعه فناوری روش های تولید محصولات خاص و فراورده های جانبی در حوزه شیلات	سال دوم به بعد (سالیانه حداقل یک مورد)
۸	ارائه برنامه جهت احداث مزرعه پرورشی ماهی	سال اول و ارائه گزارش سالانه عملکرد بعد از راهاندازی
۹	برگزاری همایشهای با موضوعات نوین برای ایجاد دیدگاه در جامعه شیلاتی	هر سه سال و ارائه گزارش
۱۰	ارائه برنامه برای ایجاد ایستگاه تحقیقاتی در سواحل دریای خزر	تا سال دوم
۱۱	برگزاری دورههای مهارتی خارج از فصل	هر سال ۳ دوره
۱۲	مشارکت در هزینههای گروه از طریق آموزش، پژوهشهای کاربردی، استفاده از آزمایشگاهها و کارگاهها و عرصهها	۸۰٪ در افق ۱۰ ساله

۵- گروه آموزشی مهندسی محیط زیست

الف- معرفی

در سال ۱۳۶۲، با شکل‌گیری این گروه آموزشی در دانشکده منابع طبیعی، جذب دانشجوی دوره کارشناسی با گرایش محیط زیست شروع شد. دوره کارشناسی ارشد محیط زیست نیز از سال ۱۳۶۸ فعال شد. در سال ۱۳۷۸ دو آزمایشگاه "آلودگی‌های محیط زیست" و "کارگاه ارزیابی و برنامه‌ریزی محیط زیست" فعال شد.

دوره دکترای محیط زیست از سال ۱۳۸۸ آغاز به کار نمود و در این سال در این دوره در سه گرایش مدیریت و حفاظت تنوع زیستی، ارزیابی و آمایش سرزمین و آلودگی محیط زیست دانشجو جذب می‌کرد. در سال ۱۳۹۴ دوره آموزشی محیط زیست در سه مقطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری بازنگری شد و از این سال دوره دکتری محیط زیست بدون گرایش و دوره کارشناسی ارشد در سه گرایش مدیریت و حفاظت تنوع زیستی، ارزیابی و آمایش سرزمین همچنین آلودگی محیط زیست، تصویب شد. در سال ۱۴۰۱ در پاسخ به تقاضای نهادهای دولتی، این گروه مجوز اجرای برنامه‌های بین رشته‌های دوره کارشناسی ارشد مدیریت یکپارچه منطقه ساحلی و دوره کارشناسی ارشد محیط زیست دریا را نیز کسب نمود که پیش بینی شده است دانشجویان آن از سال ۱۴۰۲ به این گروه وارد شوند.

ب- برنامه اقدام گروه مهندسی محیط زیست (Action plan)

ردیف	اقدام	توضیحات
۱	بازنگری برنامه درسی با تاکید بر دروس مبتنی رفع نیاز کشور و برنامه‌های کلان	هر دو سال یکبار
۲	راه‌اندازی کارشناسی‌ارشد بین رشته‌ای مدیریت یکپارچه منطقه ساحلی	سال اول
۳	راه‌اندازی کارشناسی‌ارشد بین رشته ای محیط زیست دریا	تا سال دوم
۴	طراحی و اجرای کارشناسی ارشد بین رشته ای آلودگی خاک	تا سال سوم
۵	مدلسازی سامانه تصمیم گیری انتخاب و گزینش مناطق تحت حفاظت کشور	تا سال چهارم
۶	طراحی سامانه تصمیم گیری عملکرد محیط زیستی صنایع برپایه چرخه حیات	تا سال سوم
۷	تولید مواد موثر استخراجی از سموم مار برای تأمین نیاز واکسن کشور	تا سال سوم
۸	تجاری سازی محصولات دانش بنیان گروه (مواد موثر سم مار، الگوریتم‌های تصمیم گیری)	تا سال چهارم
۹	ارائه برنامه توانمندسازی جامعه محلی برای بازسازی و احیای تالاب صالحیه	سال اول و ارائه به شبکه حاکمیتی
۱۰	ارائه طرح حفاظت مشارکتی جنگل های مانگرو استان بوشهر	تا سال دوم و ارائه به شبکه حاکمیتی
۱۱	ارائه سند مقابله با آلاینده های نوظهور و حفظ چرخه حیات	تا سال سوم و ارائه به شبکه حاکمیتی
۱۲	برگزاری دوره‌های کارآفرینی محیط زیستی و کسب وکارهای طبیعت محور	هر سال ۲ دوره
۱۳	مشارکت در هزینه‌های گروه از طریق آموزش، پژوهش‌های کاربردی، استفاده از آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌ها و عرصه‌ها	۸۰ درصد افق ۱۰ ساله

جدول خلاصه هدف گذاری دانشکدگان در برنامه راهبردی ۱۰ ساله (۱۴۰۳ تا ۱۴۱۳)

عنوان هدف گذاری	وضعیت فعلی	افق ۵ ساله	افق ۱۰ ساله
مشارکت گروه ها در هزینه های گروه از طریق آموزش، پژوهش های کاربردی، استفاده از آزمایشگاه ها و کارگاه ها و عرصه ها	ناچیز	$\approx 30\%$	$\approx 80\%$
اعتبارات و مالی (نسبت درآمد اختصاصی به اعتبار عمومی)	$< 18\%$	$\approx 40\%$	$> 60\%$
رتبه بندی جهانی دانشکدگان	> 58	< 48	< 30
تربیت نیروی انسانی	کارشناس / پژوهشگر	ماهر، کارآفرین و مسئولیت پذیر	
جایگاه در ارتقای امنیت غذایی پایدار	نامشخص و محدود	نقش آفرین و مرجعیت کشوری	
نمونه سازی فراورده های با ارزش افزوده بالا و نهاده های پایه	۹ مورد	۱۸ مورد	۴۵ مورد
نقش آفرینی در الگوسازی بهره برداری پایدار از منابع محیط زیستی	نامشخص و محدود	نقش آفرین و مرجعیت کشوری	

همه با هم پیش به سوی قله پیشرفت